

Vniuersas g̃etes amio reoꝝ habitato
re terre quā nos intrauim⁹. Seruim⁹
ig̃it dño qz ip̃e ē deus ñ. Dicitqz ioseue
ad pp̃lm. Nō poteritis seruire dno. de⁹
em̃ ianc⁹ ⁊ fortis emulator⁹ ē. nec igno
scet scelerib⁹ ṽis atqz peccatis. Si di
miseritis dñm ⁊ pueritis dñs alienus
puertet se ⁊ affliger̃ vos atqz subuertet
postqz vob⁹ p̃titerit lona. Dicitqz pp̃lus
ad ioseue. Neqz ita vt loq̃ris erit. sed
dno ſuiem⁹. Et ioseue ad pp̃lm. testes
inqt̃ vos elis. qz ip̃i elegeret vob⁹ dñm
vt feruiat⁹ ei. R̃nderūtqz. Testes. Nūc
ergo ait. auſerte teos alienos de medio
reitti ⁊ inclinate corda ṽrā ad dñm dñū
israel. Dicitqz pp̃lus ad ioseue. Dño deo
nr̃o ſeruimus. et obediētes erimus p̃
ceptis eius. Percuſſit qz ioseue in die ilſ
lo fedus. ⁊ p̃posuit pp̃lo p̃cepta atqz iuſ¹
dicia i ſichē. Scripſit qz oia verba h̃ec
in volumie legis dñi. ⁊ tulit lapidē per
grādē. posuitqz subter querū q̃ erat in
ſanctuario dñi. ⁊ dixit ad omnē pp̃lm.
En lapis iſte erit vobis in testimoniuſ.
q̃ audieritis oia veſta dñi q̃ locuſ tuſ ē
vobis ne forte poſtea negare velit; ⁊ mē
tiri domino deo vro. Dimiſitqz pp̃lm
ſingulos in poſſeſſionem ſuam. Et poſ
t lec mortuus ē ioseue filius nun ſeruus
dōmini centū decem annoꝝ ſepelirūt;
qz eū in finib⁹ poſſeſſioꝝ ſue in tānath
ſare. que ſita eſt in monte eſſraim. a ſe
ptentrionali parte montis gaas. Ser
uiuitqz iſrl domino cūctis dieb⁹ ioseue ⁊
ſeniorum qui longo vixerant tempore
poſt ioseue. ⁊ qui nouerāt omnia opa dō
mini que fecerat in iſrael. Oſſa quoqz
iοſeph que tulerāt filij iſrael de egipto.
ſepelirūt in ſichē in parte agri quem
emerat iacob a filijs emmor pris ſichē
centū nouellis oīib⁹ ⁊ fuit in poſſeſſio
nem filioꝝ iοſeph. Eleafar quoqz filius
aaron mortuus ē. ⁊ ſepelirūt eū in ga
baath phinees. filij eius que data eſt ei
in monte eſſraim.

Explicit liber ioseue. Incipit liber ſoph
tim quē nos Iudicū appellam⁹. Ea. I.

Oſt mortem iο
ſue consuluerūt filij iſrl do
minū dicentes. Quis aſcē
det ante nos ḥ chananeū et
erit dux belli. Dicitqz domin⁹. Judas
aſcēdet. Ecce tradidi trā in manu eius
Et ait iudas ſimeoni fr̃i ſuo. Ascende
meſū in ſortem meā. ⁊ pugna ḥ chananeū
Et abiſt cū eo ſi meon. Aſcēditqz iudas
⁊ tradidit dominus chananeum ac ple
reſeum in manus eoz. ⁊ p̃cuſſerūt i be
ſch decem milia vroꝝ. Inueniuntqz
adonibezech in beſch ⁊ pugnauerūt ḥ
eū ac p̃cuſſerūt chananeū ⁊ phereſeum
Fugit aut̃ adonibezech quē pſecuti cō
phenderūt cefis ſummitatib⁹ manuuz
ei⁹ ac pedū. Dicitqz adonibezech. He
ptuagita reges aputatis manuū ac pe
duz ſummitatib⁹ colligebat ſub mensa
mea cibꝝ reliqꝝ. ſicut feci. ita redidit
mihi de⁹. Adduxerūtqz eū in hierlm et
ibi mortuus ē. Oppugnātes ergo filij
iuda hierlm ceperūt eaz et p̃cuſſerūt in
ore gladij tradetes cūctā incendio ciui
tate. Et poſtea deſcēdetes pugnauerūt
⁊ chananeū q̃ habitabat in mōtanis et
ad meridiem in cāpeſtribus. Pergēſqz
iudas chananeū q̃ habitabat in hebron
cuius nomē fuit antiquitus cariathari
be. percuſſit ſelai ⁊ haiman et tholmai.
atqz inde profectus abiſt ad hitatores
dabit. cuius nomē vetus erat cariathſe
ph̃er. i. ciuitas literarū. Dicitqz caleph.
Qui p̃cuſſerit cariathſepher ⁊ vastauſ
rit eā dalo ei axam filiā meā vroꝝ. Cū
q̃ cepiſſet eaz othomiel filius ceneq̃ frat
caleph minor. dedit ei axā filiā ſuā ſiu
ge. Quā pagente in itinere moruit vir
ſuus ṽr peteret a p̃re ſuo agrū. Que cū
ſpiraſſet ſedens in aſino dixit ei caleph
Quid hēs. At illa r̃ndit. Da mihi be
nedictionē. qz teerā arentez dediſti mi
hi. da et irriguam aquis. Dedit ergo
caleph irriguum ſuperius et irriguum
inferius. Filii aut̃ cinei cognati moi ſi
aſcenderūt de ciuitate palmar̃ cū filijs

Judicium

iuda in desertū sortis eius quod est ad
meridiē arath. et h̄itauerūt cū eo, abijt
aut iudas cum simeone fratre suo. et p̄
cusserūt simul chananeū q̄ habitabat i
sephat. et interfecerūt eū. Clocatūq̄ ē
nomē vrbis horma id est anathema. Et
pitq̄ iudas gaçā cū finib⁹ suis. et ascha/
lonem atq̄ acciōron cū terminis suis.
Fuitq̄ dñs cū iuda et mōtana possedit.
Nec potuit dele te hitatores vallis. q̄
falcatis currib⁹ abūdabat. Nederūtq̄
caleph⁹ hebrō sicut dixerat moïses q̄ de/
leuit ex ea tres filios enach. Jebuseuz
aut hitatores hierlm nō deleuerūt filij
beniamin. hitauitq̄ iebuseus cum filijs
beniamin in hierlm vsc⁹ in p̄ntem diē.
Dom⁹ q̄ ioseph⁹ ascēdit in bethel. fuitq̄
dñs cū eis. Hā cū obſideret vrbē q̄ pri/
us lusa vocab⁹ viderūt hoiem egrediē
te de ciuitate. dixerūtq̄ ad eū. Oſtende
nob̄ introitū ciuitatis et faciemus tecū
miā. Qui cū ostendisset eis. p̄cusser/
ūt vrbem. i ore gladij. hoiem aut illū et
tōem cognitionē ei dimisēt. Qui di/
missus abijt in terrā ethim et edificauit
ibi ciuitatē vocavit eā luçā q̄ ita appel/
lat r̄. s. z. in p̄ntē diē. Janasses q̄ nō de/
leuit bethsan et canath cū viculis suis.
et hitatores dor et ieblaā et mageddo cū
viculis suis. cepitq̄ chananeus habita/
re cū eis. Postq̄ aut cōfortatus est ist⁹
fecit eos tributarios et telere noluit.
Eſſraim nō etiā infecit chananeū q̄ h̄i
tabat in gaser. s. h̄itauit cū eo. cabulon
nō deleuit hitatores tethrō et naalon s. h̄i
tabuit chananeus in medio ei. factus
q̄ ē ei tributarius. Alet q̄ non deleuit
hitatores accho et sidonis alab et acha/
cib et amma et aphech et roob. habitauit/
q̄ in medio chananei habitatoris ill⁹
terre nec interfecit eum. Neptalmi q̄
nō deleuit hitatores bethsames et betha/
nath. et habitauit inter chananeū habi/
tatorē terre. fuerūtq̄ ei bethsēmite et be/
thamite tributarij. Artauitq̄ ammōrē
us filios dan i mōtē. nec tedit eis locū
et ad planiora descendēderent hitauitq̄ in
monte hares qđ interpretat̄ testatio in

hailō et salabim. Et aggrauata ē man⁹
dom⁹ ioseph⁹. factus q̄ ē ei tributarius.
Fuit aut̄ terminus amōrē ab ascētu
scorpionis petra et supiora loca. II

Scenditq̄ āgelus dñi de gal/
galis ad locū flētiū et ait. Edu/
xros de egypto. et introduxi in
terrā p̄ q̄ iurauit p̄tib⁹ vris. et pollicitus
sum ut nō facerē irritū pactū meū ro/
biscū in sempiternū. ita dūtaxat ut nō
feriretis fedus cū hitatorib⁹ terre hui⁹
et aras eoz subuerteret. et noluitis au/
dire vocē meā. Cur hoc fecist⁹. Quāob
rem nolui telere eos a facie vīa. ut has
beatis hosties et dñi eoz sint vob⁹ i ruinā.
Cunq̄ loq̄retur angelus dñi hec verba
ad oēs filios israel. eleuauerūt vocē sus/
am et fleuerūt. Et vocatū est nomē loci
illius locus flētiū siue lacrimar⁹. imo/
lauerūtq̄ ibi hostias domino. Dimisit
ergo iosue pp̄lum. et abierunt filij israel
vnuquisq̄ in possessionem suā ut obti/
nerent eā. seruierūtq̄ dño cūctis dieb⁹
eius et senioz qui longo post eū vixerūt
tempore. et nouerāt omnia opera domini
que fecerat cum israel. Mortuus est
aut iosue filius nun famulus dñi cētū
et decem annor⁹. et sepelierūt euzin fini/
bus possessionis sue. in thannath sare
in mōte eſſraim a septentrionali plaga
mōtis gaas. Disq̄ illa genetatio ḡre/
gata est ad p̄tē suos. et surrexerunt aliq̄
q̄ nō nouerūt dñm. et opa q̄ fecerat cuz
israel. Fecerūtq̄ filij israel malū in con/
spectu domini et seruierūt baalim. ac di/
misérūt dñm deū patr⁹ suoz q̄ eduxerat
eos de terra egypti et secuti sunt deos ali/
enos. deos q̄ pp̄loz q̄ habitabat in cir/
cumitu eoz. et adorauerūt eos. et ad ira/
cundiā cōcitauerunt dñm. dimittētes
eū. et seruētes baal et astaroth. Iratus
q̄ dñs cōtra israel tradidit eos in mes/
nus diripientiū. q̄ ceperūt eos et vendi/
derūt hostib⁹ qui habitabat per girum.
nec potuerūt resistere aduersarijs suis
sed quocūq̄ p̄ger evoluissent man⁹ dñi
super eos erat sicut locutus ē et iurauit
eis. et velimēter afficti sunt. Suscita/
uitq̄ dominus iudices q̄ liberarēt eos

de vastantiū manib⁹. sed nec eos audire voluerūt. fornicantes cum dñs alie-
nis et adorātes eos. Cito deseruerāt viā p̄ quā ingressi fuerāt p̄r̄s eoz et audiē-
tes mādata dñi oia facere p̄traria. Cūq̄ dñs iudices suscitaret. in dieb⁹ eorū
flectebat̄ mīa et audiebat afflictorū ge-
mitus. et liberabat eos de cede vastans
et u. Postq̄ aut̄ mortuus ēēt iudex re-
uerberātur. et multo faciebat maiora q̄
fecerāt p̄r̄s eoz seq̄ntes deos alienos
seruiētes eis et adorātes illos. Non di-
miserūt adiuuētiones suas. et viā duris-
simi p̄ quā ambulare cōsueverāt. Ira-
tusq̄ ē furoz dñi in isrl. et ait. Quia irri-
tū fecit gens ista pactū meū qđ pepige-
ram cū p̄ib⁹ eoz et vocē meā audire cō-
tempsit et ego nō telev̄ gētes quas di-
misit iosue. et mortuus ē vt in ip̄is expe-
riar israel vtrū custodiāt viā dñi. et am-
bulent in ea. sicut custodierūt p̄r̄s eo-
rū. an nō. Dimisit ergo dñs om̄es has
et cito subuertere noluit. nec tradidit i
manus iosue.

III

E sunt gētes quas dñs derelis-
h̄ qui ut erudiret in eis israelē et
oēs q̄ non nouerāt bella chan-
neoz. et postea discerēt filij eoz certare
cum hostib⁹. et habere cōsuetudinē pliā
di. quinq̄ satrapas philistinoz. oēm̄q̄
chananeū et sidonū atq̄ eueū q̄ habis-
tabat in mōte libano de mōte baal her-
mon vsc̄ ad introitū emach. Dimisit
q̄ eos vt in ip̄is experiret israelē vtrū
audirent mandata dñi q̄ p̄epat prib⁹
eoz p̄ manū moisi. an nō. Itaq̄ filij is-
rael hitauēt i medio chananei. et tixi
et ammorei et pherecei et euei et icbusei.
et durerūt vrores filias eoz. ipiq̄ filias
suas filij eoz tradiderūt. et fuiēt dñs
eoz. Fece rūt q̄ malū i sp̄ctu dñi et ob-
litū sunt dei sui fuentes baalaim et taſ-
roth. Iratusq̄ ē israel dñs. tradididit
eos in manus chusnrasathaim regis
mesopotamie seruientq̄ ei octo annis.
Ecclamauerūt ad dñm qui suscitauit
eis saluatorē. et liberauit eos othomiel vi
delicet filij ceneq̄ frēm caleph̄ minorē.

fuitq̄ in eo sp̄s dñi et iudicauit israel.
Egressusq̄ eit ad pugnā et tradidit dñi
in manus eius chusnrasathaim regis
firie. et opprelit euz. Qui uicti terraq̄
draginta annis. et mortuus ē othomiel
filius ceneq̄. Addiderunt aut̄ filii israel
facere malū in cōspectu dñi. qui conor-
tauit aduersum eos eglon rege moab.
q̄ fecerūt malū in cōspectu eius. Et co-
pulauit ei filios āmon et amalech. ab h̄c
q̄ et p̄cessit israel. atq̄ possedit vrbe pal-
mar. Seuerūtq̄ filii israel eglon regi
moab decem et octo annis et postea clā-
mauerunt ad dñm. Qui suscitauit eis
saluatorē vocabulo aioth filii gera filij
gemini. q̄ vtraq̄ manu p̄ dexterayteba-
tur. Osserūtq̄ filii israel p̄ illū munē-
ra eglon regi moab. Qui fecit sibi gla-
dū anticipē h̄ntem in medio capulum
longitudinis palme man⁹. et accinctus
ē eo subter sagū in dextro femore. Ob-
tulitq̄ munera eglon regi moab. Erat
aut̄ eglon crassus nimis. Lūq̄ obtulit
se ei mūera p̄secutus ē socios q̄ euz eo
venerant. et reuersus de galgalis vbi es-
tāt idola. dixit ad regem. Clerbū lecre
tū habeo ad te o rex. Et ille īperauit filē
tium. Egressilq̄ oib⁹ qui circa eū erant
ingressus est aioth ad eum. Sedebat
autē in estiuo cenaculo solus. Dicitq̄.
Clerbum dei habeo ad te. Qui statim
surrexit de throno. Extenditq̄ aioth fi-
nistrā manū. et tulit sicā de dextro femo-
re suo. infixitq̄ eam in ventre eius tam
valide vt capulus sequeretur ferrum i
vulnere. ac pinguissimo adip̄ stringere
tur. Nec eduxit gladiū. sed itayt p̄cisse-
rat reliquā i corpore. statimq̄ per se-
cta nature alui stercora pruperūt. aioth
autē clausis diligentissime ostijs cena-
culi et obfirmatis seris p̄ posticū eges-
sus ē. Herū q̄ regis ingressi viderunt
clausas fore cenaculi atq̄ dixerūt. For-
sicā purgat alui i estiuo cenaculo. Ex-
pectanteq̄ diu donec erubescerēt et vis-
dentes q̄ nullus aperiret. tulerunt cla-
uem. et aperientes inuenierunt dominū
sūi in terra iacentem mortuū. Aioth

Judicum

aūt dñ illi turbarent̄. effugit ⁊ pertran-
sīt locū idolor̄ vnde reuersus fuerat.
Venerit̄ in seyrāth. et statim insonuit
buccina in monte effraim. descendērūt
q̄ cū eo filij isrl̄ ipo in fronte gradiēte.
Qui dixit ad eos. Seqm̄ me. Tradis-
dit em̄ dñs inimicos n̄os moabitas i
manus nr̄as. Descenderūt q̄ post eū ⁊
occupauerūt vada iordanis q̄ trāsmis-
tūt in moab et non dimiserūt transire
quēq̄. Sz pcusserūt moabitas i tpe illo
circit decez milia oēs robustos ⁊ fortēs
viros. Null⁹ eoz euadere potuit. Hūi/
liatusq̄ est moab in die illo sub manu
isrl̄. ⁊ q̄evit fra octoginta annis a p̄l̄je.
Post hūc fuit sangar filius anath q̄ p̄/
cussit te philistum sexcentos viros ro/
mere. Et ipe quoq; defendit israel.

Dididerūt q̄ filij israel **III**
a facere maluz i p̄spectu dñi post
mortē aloth. ⁊ tradidit illos do-
min⁹ in man⁹ iabin regis chanaā q̄ reḡ
vit in alos hūitq̄ duce exercitus sui no-
mine sisara. Isp̄ aūt hitabat i aroseth
gentiū. Clamauerūt q̄ filij isrl̄ ad dñm.
Nongentos em̄ habebat falcatos cur-
rus. ⁊ p̄ viginti annos vellementer op/
presserat eos. Erat aūt tellura p̄phetes
vrox lapidoth. q̄ iudicabat p̄lm̄ in illo
tpe. ⁊ sedebat sub palma q̄ noie illi? ro/
cabal. inter rama ⁊ bethel in 'monte ef/
fraim. ascendebat q̄ ad eā filij isrl̄ in oē
iudiciū. Que misit ⁊ vocauit barach fi-
liū abinoem de cedes neptalim. dixit q̄
ad eū. Precepit tibi dñs deus isrl̄. Cla-
de descede ⁊ duc exercitū in montē tha-
bor. tollesq; tecum decem milia pugna-
tor̄ de filijs neptalim ⁊ de filijs cabulō.
Ego aūt adducā ad te in loco torrentis
cison sisaran principēz exercitus iabin
⁊ currus eius atq; omnē multitudinez
⁊ tradā eos in manu tua. Dixit q̄ ad eā
barach. Si venis necū vadā. si nolue-
ris venire necū non pergas. Que dixit
ad eū. Ilo quidē tecum sed in hac vice
victoria nō reputabis tibi. quia in ma-
nu mulieris tradetur sisara. Surrexit
itaq; tellora ⁊ perrexit cū barach in ce-

des. Qui accersitis sabulō ⁊ neptalim
ascendit cū decem milib⁹ pugnator̄ ha-
bens tellorā in comitatu suo. Aber aūt
cineus recesserat quondam a ceteris ci-
neis fratribus filijs suis obab cognati
moisi. ⁊ tetenderat tabernacula vscq; ad
vallez q̄ vocatur sennim ⁊ erat iuxta ces-
des. Nūciatūq; est sisare q̄ ascendisset
barach filius abinoem in montē thabor.
Et cōgregauit nongētos falcatos cur-
rus. ⁊ omniē exercitu te aroseth gentiū
ad torrentem cison. Dixit q̄ tellora ad
barach. Surge hec est em̄ dies in qua
tradidit dñs sisaram in manus tuas.
En ipe duxor est tuus. Descendit ita-
q; barach de monte thabor ⁊ decem mi-
lia pugnator̄ cum eo. Preterrunt q̄ do-
minus sisaram et omnes currus eius.
vniuersamq; multitudinem in ore gla-
dij ad cōspectū barach intantū vt sis-
ara de curru desiliens pedibus fugeret et
barach p̄seq̄ fugietes currus ⁊ exer-
citū vscq; ad aroseth gentiū. ⁊ omnis ho-
stiū multitudo vscq; ad internitionē ca-
deret. Sisara aūt fugiens peruenit ad
tentoriū iahelis vroxoris aber cinei. Erat
aūt pax inter iabin regē alos. et domus
aber cinei. Egressa igit̄ iahel i occursum
sisare. dixit ad eū. Intra ad me dñe mi-
ne timeas. Qui ingressus tabernaculū
eius ⁊ optus ab ea pallio dixit ad eam.
Da mihi obsecro paululuz aque. q̄ si-
tio valde. Que aperuit yterem lactis ⁊
redit ei bibere. ⁊ operuit illū. Dixit si-
sara ad eā. Sta aī ostiū tabernaculi. ⁊
cū venerit aliquis interrogans te ⁊ di-
cens nūqd hic ē aliq̄s r̄ndebis. Nullus
est. Tulit itaq; iahel vrox aber clauū ta-
bernaculi assumens pariter ⁊ malleum
⁊ ingressa abscondite ⁊ cum silentio po-
suit supra t̄hs capit̄s eius clauū pecc-
sumq; malleo defixit in cerebrū vscq; ad
terram. qui soporem mortis socians de-
fecit et mortuus est. Et ecce barach se-
quens sisaram veniebat. egressaq; iahel
in occursum eius dixit ei. Clem̄ ⁊ osten-
dam tibi virum quē queris. Qui cū i-
trasset ad eam. vidit sisarā iacētē mort-

tuū, et clauū inscrū in tpe eius. Huius
liauit ergo deus in die illo iabin regez
chanaan corā filijs israel: qui crescebāt
quotidie et fortī manu opprimebant ia-
bin regē chanaā donec deleret eū.

Eccinērūq; delvora et barach fi-
lius abinoem in illo die dicen-
tes. Qui spōte obtulisti te is-
rael aias yrās ad piculū: bñdicte dño.
Audite reges aurib; percipite prīcipes.
Ego sum ego sum q; dño canā psallam
dño deo isrl. Dñe cū exires de seir et trā-
fires p; regiones edō: fra morta ē, celiq;
ac nubes distillauerūt aq;. Otoes flu-
xerūt a facie dñi, et sinai a facie dñi dei
isrl. In dieb; sangar filij anath i dieb;
iazel quererūt semite et q; ingrediebant
p; eas abulauerūt p; calles deuios. Ces-
sauerūt fortes in israel et quererūt donec
surgeret delvora: surgeret mater in isrl.
Nova bella elegit dñs, et portas hostiūz
ipse subuertit. Clipeus et hasta siappa-
ruerunt in quadraginta milib; israel.
Zor meū diligat prīcipes israel. Qui
ppra volūtate obtulisti vos discrimi-
ni bñdicte dño qui ascenditis super ni-
tentis asinos, et sedetis supra i iudicio
et ambulatis in via loquimini. Ebi col-
lis sunt currus et hostiū suffocatus est
exercitus. ibi narrēt ut iusticie dñi et cle-
mentia in fortes israel. Tunc descendit
pplus dñi ad portas et obtinuit prīpa-
tu. Surge surge delvora. surge surge et
loquere cāticum. Surge barach et ap-
prehende captiuos tuos fili abinoem.
Saluate sunt reliquie populi. Dñs in
fortib; dimicauit. Et effrai deleuit eos
in amalech, et post ē ex bēiamin i pplos
tuos o amalech. De machis prīcipes
descēderūt, et te sabulon q; exercitu du-
cerent ad bellandū. Duces ysachar fu-
rere cum delvora, et barach vestigia sunt
secuti. qui quasi in p̄ceps ac baratruz se
discrimini dedit. Diuisio contra se ru-
ben magnanimoꝝ reperta est cōtentio.
Quare habitas inter duos terminos:
vt audias sibilos gregū. Diuisio cōtra
se ruben, magnanimoꝝ reperta est con-

tentio. Galaad trās iordanem quiesce-
bat, et dan vacabat nauibus. Aser habi-
tabat in litorē maris, et in portu mō-
rabat. sabulon vero et neptalim obtule-
rūt animas suas morti in regione mō-
rome. Gelenāt reges et pugnauerūt.
pugnauerunt reges chanaan in thaue
iuxta aquas mageddo, et tñ nihil tulere
p̄dantes. De celo dimicatu ē p̄tra eos.
stelle manentes in ordine et cursu suo.
aduersus sisaram pugnauerūt. Torres
cison traxit cadauera eorum. torres ca-
dumin torrens cison. Conculca anima-
mea robustos. Engule equorum cecis-
derūt. fugiētib; impetu, et p̄ceps rūe-
tibi fortissimis hostiū. Maledicte ter-
re meroꝝ, dixit angelus domini. maledi-
cite habitatoribus eius, quia non vene-
runt ad auxiliū domini in adiutorium
fortissimoruū eius. Benedicta inter mu-
lieres iazel vror aber cinei, et benedic
in tabernaculo suo. Aquam petenti lac-
redit, et i phiala principū obtulit bu-
tirum. Sinistram manū misit ad clav-
uum, et extram ad fabrorum malleos
percussitq; sisaram querens in capite
vulneri locū, et tempus valde pforans.
Inter pedes eius ruit, defecit et mortu-
us ē. Coluebat ante pedes eius riacet-
bat exanimis et miserabilis. Per senes
stram respiciēt vulnabat mater eius et
de cenaculo loquebat. Cur moratur re-
gredi currus eius, q; tardauerunt pe-
des q̄drigaz illi?. Una sapiētior ceteri
vrorib; eius hec socii verba r̄ndit. For-
sitā nūc diuidit spolia et pulcerima fe-
minarum eligit ei. Cestes diuersorū co-
lorū sisare tradūtur in p̄dam, et suppeli-
ler varia ad ornāda colla p̄geritur. Si
pereāt omnes inimici tui domine, qui
aut̄ diligūt te sicut sol in ortu suo splē-
det ita rutilent. Quieuitq; terra per q;
draginta annos.

VI
Ecerunt autem filiis israel ma-
lum in cōspectu domini. q; tra-
didit illos i manu madiā septē
annis et oppressi sunt valde ab eis. Fe-
cerūtq; sibi antra et speluncas in mōrib;

Judicum

et munitissima ad repugnandum loca.
Lucis scuisset israel. ascendebat madiā et
amalech ceteriq; orientaliū nationū et
apud eos figentes tentoria. sicut erant
in herbis cuncta vastabāt vscq; ad intro
itū gaē. nihilq; omnino ad vitā p̄tinēs
relinquebāt in israel. non oues non lu
ues. nō asinos. Ipi eñi et vniuersi gres
ges eoꝝ veniebant cū tabernaculis suis
et instar locustarꝝ vniuersa complebant
innumerā multitudō hoīm et camelorꝝ
quicquid terigerat deuastātes. Hūmili
atusq; ē israel valde in cōspectu madi
an. Et clamauit ad dñm postulās auxi
liū p̄tra madianitas. Qui misit ad eos
virū p̄plexam et locutus ē. Nec dicit do
minus deus isrl. Ego vos feci. Ascende
re de egypto. et eduxi vos de domo serui
tutis. et liberaui de manu egyptiorum. et
oīm imimicorꝝ q; affligebāt vos. Cieciꝝ
eos ad introitum vīm et tradidi vobis
terrā eoz et dixi. Ego dominus deus re
ster. Ne timeatis deos ammorꝝ in q;
rum terra habitatis. Et noluitis audi
re vocem meā. Cenit aut̄ angelus dñi
et sedit sub quercu q; erat in effra. et pri
nebat ad ioas p̄tem familie esti. Lun
g; gedeon filius eius excuteret atq; pur
garet frumenta in torculari ut fugeret
madiā. apparuit ei agelus dñi et ait. Do
minus tecuz viroꝝ fortissime. Dixitq;
ei gedeon. Obscro mi dñe si dñs no
biscū ē. cur ergo apprehēderūt nos hec
oia. Elbi sunt mirabilia ei q; narraue
rūt p̄es nostri atq; dixerūt. de egypto
eduxit nos dñs. Nūc autē dereliqt nos
dominus et tradidit in manu madian.
Resperitq; ad eum dñs et ait. Glade in
hac fortitudine tua et liberabis israel de
manu madiā. Scito q; miserim te. qui
rūdens ait. Obscro mi dñe i quo libe
ralo isrl. Ecce familia mea infima ē in
manasse. et ego minimus in domo p̄is
mei. Dixitq; ei dominus. Ego ero tecū
et p̄cuties madian quasivnū virū. Et il
le. si inueni inquit gratiaz coram te. da
mihi signuz p̄ tu sis qui loqris ad me.
Ne recedas hinc donec reuerter ad te

portas sacrificiū et offerēs tibi. Qui re
spōdit. Ego p̄stolav̄ adūētū tuū. In
gressus ē itaq; gedeon et coxit lēdum. et
de farine modio asimos panes carnes/
q; ponēs in canistro. et ius carnīuz mit
tens in olla. tulit oia sub queru et obtu
lit ei. Cui dixit angelus domini. Tolle
carnes et asimos panes. et pone supra pe
trā illā. et ius tēsup funde. Lucis fecitq;
ita. extendit angelus domini summīta
tem virge quā tenebat in manu et teti
git carnes et panes asimos. ascenditq;
ignis de petra et carnes asimosq; panes
p̄sumpfit. angelus aut̄ dñi evanuit ex
oculis ei. Cidēsq; gedeon q; esset ange
lus dñi ait. Heu mi dñe de. qz vidi an
gelū dñi facie ad faciē. Dixitq; ei dñs.
Par tecū. Ne timeas nō morieris. Edi
ficauit ḡibi gedeon altare dño vocauit
q; illud. dñi par. vscq; in p̄tem diē. Cū
q; adhuc esset in effra q; est familie elri.
nocte illa dixit dñs ad eū. Tolle taurū
p̄is tui et alterꝝ tauꝝ ānorꝝ septē destru
ez aram baal q; est p̄is tui. et nemus
quod circa aram ē succide. et edificabis
altare dño deo tuo in summitate petre
huius. sup quā sacrificiū posuisti. tolles
q; taurū secundū. et offeres holocaustū
super struem lignorum que de nemore
succideris. Assumptis ergo gedeon de
cem viris de seruis suis. fecit sicut p̄ce
perat ei dñs. Timēs aut̄ domū patris
sui. et hoīes illius ciuitatis p̄ diem no
luit. facere. sed oia nocte cōpleuit. Lucis
surrexisse viri oppidi ei mane. vides
rūt destructam aram baal luciūq; succi
sum. et tauꝝ alterꝝ imposituz sup altare
qđ tūc edificatū erat dixerūtq; adinui
cēm. Quis hoc fecit. Lucis p̄quirerent
auctōre facti. dictū ē. Gedeon filius io
as fecit hec omnia. Et dixerūt ad ioas.
Produc filiū tuū huc ut morias. qz de
struxit aram baal et succidit nem. Qui
bus ille rūdit. Nūqd vltores estis baal
ut pugnetis p̄ eo. Qui aduersarius est
eius. moriatur anteq; lux crastina veni
at. Si deus est. vindicet se de eo qui
suffodit aram eius. Ex illo die vocatus

est gedeon hierobaal eo q̄ dixiſſ ioas.
vſcatur ſe de eo baal q̄ iuſſodit aram
eius. Igif omnis madiā et amalech et
orientales p̄li cōgregati ſunt ſimul, et
trāfentes iordanē. caſtratati ſunt in
valle iſrael. Spūs aut dñi induit ge-
deon. q̄ clanges buccina cōuocant do-
mū abieſer ut ſeqretur ſe. Dicitq̄ nū
cios in mynu erum manaffen. q̄ et ip̄e ſe
cutus ē eu. Et alios nūcios in aſer et la-
bulon et neptalim q̄ occurrerūt ei. Di-
xitq̄ gedeon ad dñm. Si ſaluū facis p
manū meā p̄līm iſrael ſicut locut' es,
ponā hoc vellus lane in area. Si ros in
iolo vellere fuerit et in omni terra ſicci-
tas. ſciā q̄ p manū meā ſicut locut' es
liberabis iſrael. Factuq̄ ē ita. Et de no-
cte cōſurgēs exp̄ſio vellere conchā ro-
re iſpletuit. Dicitq̄ rurus ad dñm. Ne
iralcatur furoz tuus cōtra me. ſi adhuc
ſemel tentauero ſignū q̄rēs in vellere.
Oro ut ſolū vellus ſiccū ſit. et omnis ter-
ra rore madens. Fecitq̄ dñs nocte illa
ut poſtulauerat. et ſuit ſiccas in solo
vellere. ros in omni terra.

VII

Hicur hierobaal q̄ et gedeon de
nocte cōſurgēs et ois p̄l's cum
eo. venit ad fontē q̄ vocat arad.
Erāt aut caſtra madiā in valle ad ſepte-
trionale plagā collis excelsi. Dicitq̄ do-
min' ad gedeon. Mult' cecū ē p̄līs. nec
tradet madian in man' eius ne glorieſ
cōtra me iſrael et dicat. meiſ viribus li-
berat' ſum. Loq̄re ad p̄līm. et cūctis au-
dientib⁹ p̄dica. Qui formidolofus et tu-
midus ē reuertat. Receſſerūtq̄ de mo-
te galaad. et reuersi ſunt ex p̄lo virgin-
tido milia viroꝝ. et tñ decem milia re-
mancerūt. Dicitq̄ dñs ad gedeon. Ad
huc p̄l's multus e. Dic eos ad aq̄s et
ibi p̄bato illos. et de q̄ dixerō tibiꝝ tecū
vadat ip̄e pgat. quem ire p̄buerō re-
uertatur. Cūq̄ deſcediſſet p̄l's ad aq̄s
dicit dñs ad gedeon. Qui manu et lin-
guia lambuerint aq̄s ſicut ſolent canes
lambere. ſepabis eos ſeoſuz. q̄ aut cur-
uatis genuo biberint. i altera pte erūt
Fu. et itaq̄ numerus eoꝝ qui manu ad

os proſciente aquas lambuerāt trece-
ti viſi. omnis aut reliqua multitudine ſe
ro poplice biberat. Et ait dñs ad gedeon
In trecentiſ viris q̄ lambuerūt aq̄s li-
beralo vos et tradā in manu tua madiā
omnis aut reliqua multitudine reuerta-
tur in locū ſuū. Hump̄is itaq̄ p nu-
mero cibarijs et tubis oēm reliqua m̄b
titudinē abire pcepit ad tabernacula ſua
Et ip̄e cuꝝ trecentiſ viris ſe certamini
dedit. Laſtra aut madiā erāt ſubter in
valle. Eadem nocte dixit dñs ad eum.
Surge et deſcēde i caſtra q̄ tradidi eos
in manu tua. Sin aut ſolus ire formi-
das deſcēdat tecū phara puer tuus. Et
cuꝝ audieris qđ loq̄ntur tuc pfor tabunū
man' tue et lecurior ad boſtuū caſtra de-
ſcēdes. Deſcēdit ḡ ip̄e et phara puer ei'
in pte caſtroꝝ. ubi erāt armatoz⁹ vigilię
Madiā aut et amalech et oēs orientales
ppli ſuſi iacebant in valle ut locustarū
multitudine. Camelī aut innuerabiles
erāt. ſicut arena que iacet in hincorū ma-
ris. Cūq̄ veniſſet gedeon narrabat ali-
quis ſomniū p̄mo ſuo. et in hunc mo-
diū referebat qđ viderat. Cidi ſomniū
et videbaſ mihi quaſi ſubcinericeus pa-
nis ex hordeo volui. et in caſtra madian
deſcendere. cūq̄ pueniſſet ad taberna-
culū. pcurſiſ illud atq̄ ſubuerit. et ter-
re fundiſ coequauit. Rñdit is cui loq̄
bat. Nō ē hoc aliud niſi gladius gedeon-
is filij ioas viſi iſraelite. Tradidit em̄
dñs in manus eius madiā et oia caſtra
eius. Cūq̄ audieret gedeon ſomniū et
terp̄ationē eius adorauit et reuertuſe
ad caſtra iſrael et ait. Surgite tradidit
em̄ dñs in manus n̄ras madian. Diui-
ſitq̄ trecentos viros in tres ptes et de-
dit tubas in manib⁹ eorū. lagenasq̄ va-
cuas ac lampades in medio lagenarū.
Et dixit ad eos. Qđ me facere videris
tis hoc facite. Ingrediar pte caſtroꝝ. et
quod fecero ſectamī. Quando pſonuſ
erit tuba in manu mea. vos quoq̄ p ca-
ſtroꝝ circumiū clangite. et cōclamatate
dño et gedeoni. Ingressuſq̄ est gedeon
et treceſi viſi qui erant cum eo in pte

Judicium

castrorū incipiētib⁹ vigilijs noctis me⁹
die ⁊ custodib⁹ suscitatis ceperūt bucci⁹
nis clangere et cōplodere inter se lage⁹
nas. Cūq; p̄ girū castrorū i trib⁹ psonas
rēt locis, ⁊ hidrias cōfregissent tenuē
rūt sinistris maib⁹ lāpades ⁊ textris so⁹
nates tubas clamauerūtq; gladi⁹ dñi ⁊
gedeonis. stantes singuli in loco suo p̄
circumitū castrorū hostiliū. Omnia itaq;
castra turbata sunt ⁊ vociferātes vluſā
tes fugerunt. Et nihilominus infiste⁹
bant trecenti viri buccinis psonantes.
Immisicq; dñs gladiū in oīb⁹ castris
⁊ mutua se cede truncabāt, fugientes
vsc⁹ ad bethseca ⁊ crepidinē abelmeula
in thebbath. Coclamantes aut̄ viri isra⁹
el de neptalim ⁊ aser ⁊ omni manasse p̄
seq̄bant madiā. Et dedit dñs victoriaz
p̄plo israel i die illa. Visitq; gedeō nū
cios in oēm monte effram dices. De⁹
scendite in occursum madiā ⁊ occupa⁹
te aq; vsq; betbera atq; iordanem. Cla⁹
mauitq; ois effram et poccupauit aq;
atq; iordanē vsq; betbera. Apprehensio⁹
q; duos viros madiā. oreb ⁊ ceb. iterfec⁹
oreb in petra oreb. ceb vero in torcula⁹
ri ceb. Et persecuti sunt madiani capita⁹
oreb et ceb portantes ad gedeon trans⁹
fluenta iordanis.

VIII

Irerūtq; ad eum viri effram.

¶ Quid est hoc qđ facere voluisti
vt nos n̄ vocares cū ad pugnā
pgeres ē madiā. Jurgātes fortis ⁊ ppe⁹
yim iserētes. q̄b ille r̄ndit. Quid em⁹
tale facere potui q̄le vos fecistis. Nōne
melior ē racem⁹ effrai vindemijs abie⁹
ser. In man⁹ vrās dñs tradidit princi⁹
pes madiā oreb ⁊ ceb. Quid tale facere
potui q̄le vos fecistis. Qd cū locut⁹ effet
requieuit sp̄ns eoz quo tumebāt ē en⁹.
Cūq; venisset gedeon ad iordanē trāſi⁹
uit en⁹ cū trecentis virois qui sc̄t erant
⁊ p lassitudine fugientes psequi nō po⁹
terāt. Diritq; ad viros soccoth. Date
obsecro panes p̄plo q̄ meuz ē q̄ valde
defecerūt. vt possim⁹ psequi sebee ⁊ sal⁹
mana reges madiā. R̄nderūt pricipes
soccoth. Foritan palme manuiz sebee

et salmania in manu tua sunt. et idcirco
postulas vt demus exercitu tuo panes
Quib⁹ ille ait. Cū ergo tradiderit dñs
sebee ⁊ salmania in manus meas. et cu⁹
reversus fuero victor i pace p̄terā car⁹
nes vrās cū spinis tribulisq; defti. Et
inde cōscendēs venit in phanuel locu⁹
tusq; ad viros loci illius filia. Cui et
ille r̄nderūt sicut r̄nderāt viri soccoth.
Dixit itaq; eis. Cūz reversus fuero vi⁹
ctor in pace. destruā turrim hanc. sebee
aut̄ ⁊ salmania reçescebāt cū omni exer⁹
citu suo. Quindecim em̄ milia viri re⁹
manserāt ex oīb⁹ turmis orientaliū po⁹
pulorū cētū vigili milib⁹ bellatorū.
⁊ educētū gladiū. Ascendēsq; gedeō p̄
viā eoz q̄ in tabernaculis morabant ad
orientale p̄tē nobe ⁊ iecbaa. percussit ca⁹
stra hostiū q̄ securi erāt. ⁊ nihil aduersi⁹
suspiciabant. fugierūtq; sebee ⁊ salmania
q̄s psequis gedeō cōphēdit turbato oī
exercitu eoz. Reuertēsq; te bello aī so⁹
lis ortū apprelendit puez de viris soc⁹
coth. interrogauitq; eū noīa principū ⁊
seniorū soccoth. ⁊ descripsit septuaginta⁹
taseptē viros. Glenitq; ad soccoth. ⁊ di⁹
xit eis. En sebee ⁊ salmania super q̄b ex⁹
probrasiis mihi dicētes. forsitan manus
sebee ⁊ salmania in manib⁹ tuis sunt et
idcirco postulas vt demus viris q̄ lassi⁹
sunt ⁊ defecerēt panes. Tulit q̄ seniores
ciuitatis ⁊ spinas deserti ac tribulos. et
p̄trivit cū eis atq; cōminuit viros soc⁹
coth. Turrim q̄z phanuel subuertit oc⁹
cisis h̄tatorib⁹ ciuitatis. Diritq; ad se⁹
bee ⁊ salmania. Quales fuerūt viri q̄s
occidisti in thabor. Qui r̄nderūt. Si
miles tui. et vn⁹ ex eis q̄si filius regis.
Quib⁹ ille r̄ndit. fr̄s mei fuet̄ filij ma⁹
tris mee. Cuiuit dñs. qz si fuassetis eos
nō vos occidere. Diritq; iether prioges⁹
nito suo. Surge ⁊ interfice eos. Qui n̄
eduxit gladiuz. Timebat eñ qz adhuc
puer erat. Direrūtq; sebee ⁊ salmania.
Tu surge ⁊ irruē i nos. qz iuxta etatem
robur ē hominis. Surrexit gedeon et
interfecit sabee ⁊ salmania. ⁊ tulit ornā⁹
menta ac buillas quib⁹ colla regalium

camelorū orati solēt. Dixerūtq; oēs
viri israel ad gedeon. Dñe nř tu et si
lius tu? et filius filij tui. qz liberasti nos
de manu madiā. Quib; ille ait. Nō do
minabor v̄i nec dñabit i vos filius me
us. s; dñabit vobis dñs. Dixitq; ad eos
Ulnā petitionez postulo a vobis. Date
mihi iaures ex pda v̄a. Inaures ei au
reas his malelite h̄e p̄sueuerant. Qui
r̄iderūt. Libentissime dabimus. Expa
dentesq; sup terraz palliū. piecerūt i eo
inaures te pda. et fuit ponpus postula
tarū inauriū. mille septingēti auri scili
abscq; ornamētū et monilib; et veste pur
purea quib; reges madiā vti soliti erāt
et p̄ter torques aureas camelop;. Fecit
q; ex eo gedeon ephor. et posuit illud i ci
uitate sua ephra. Fornicatusq; ē omnis
israel in eo. et factū est gedeoni et omni do
mui eius in ruinā. Humiliatus ē autē
madiā corā filijs isrl nec potuerit vltra
ceruices eleuare. sed queuit terra p̄ qua
draginta annos qbz gedeō p̄fuit. Abiit
itaq; hierobaal fili' ioas et habitauit in
domo sua habuitq; septuagita filios q̄
egressi sunt dñ semore eius. eo q̄ plures
haberet vrores. Locubina aut illū quā
habebat in fidem genuit ei filiuz noīe
abimelech. Mortuusq; ē gedeon filius
ioas in senectute lona. et sepultus est in
sepalcro ioas p̄tis sui in ephra de fami
lia esri. Postq; aut mortuus est gedeon
auer si filij isrl. et fornicati sunt i baalum
Hercusseruntq; cum baal fedus vt es
let eis in deuz. nec recordati sunt domi
ni dei sui qui eruit eos de manibus ini
micoz suoz oim p̄ circumiū. nec fecerūt
misericordiā cū domo hierobaal gedeon
iuxta oia lona q̄ fecerat israeli.

IX

Bijt aut abimelech fili' hiero
baal i fidem ad frēs m̄ris sue
et locutus ē ad eos et ad oēm co
gnationē domus p̄tis m̄risq; sue dices
Loquimini ad oēs viros fidem. Quid
vobis ē melius vt dominetur v̄i septu
aginta viri oēs filij hierobaal. an vt do
minei vobis v̄nus vir. Simulq; cōsi
derate. qz os v̄m et caro v̄a sum. Los

cutiq; sunt frēs matris et te eo ad om
nes viros fidem vniuersos sermōes
istos et inclinauerunt cor eorū post abi
melech dicētes. Frater noster ē. Dede
rūtq; illi septuaginta pondera argenti
de phano baal berith. Qui p̄duxit sibi
ex eo viros iopes et vagos secutiq; sunt
eū. Et venit in domū p̄tis sui in ephra.
et occidit fratres suos filios hierobaal se
ptuagita viros sup lapidē v̄nū. Remā
sitq; ioathan filius hierobaal minim?
et absconditus ē. Cōgregati sunt autē
oēs viri fidē et vniuerse familie vrbis
mello. abierūtq; et cōstituerūt regē abi
melech iuxta quercum que stabat in si
chem. Qd cū nūciatū essi ioathan iuit
et stetit in vertice montis garicim. ele
uataq; voce clamauit et dixit. audite me
viri fidem ita vt audiat vos dñs. Fe
rūt ligna vt vngere sup se regem. Di
xerūtq; oliue. Impera nobis. Que rū
dit. Nūqd posivz deserere pinguedinez
meaz q̄ et dñ vt utur et hoies v̄enire vt
int ligna pmouear. Dixerūtq; ligna ad
arborē fidū. Clemi et sup nos regnū acci
pe. Que rūdit eis. Nūquid possum de
serere dulcedinē meā fructusq; suauissi
mos. et ire vt inter cetera ligna pmoue
ar. Locutaq; sunt ligna ad vitē. Clemi et
impera nobis. Que rūdit eis. Nūqd
possum deserere vinū meū quod letū
cat deū et homines. et inter ligna cetera
promoueri. Dixerūtq; omnia ligna ad
rhānuz. Clemi et impera sup nos. Que
respondit eis. Si vere me regem volū
cōstituitis. v̄enite et sub vmbra mea re
quiescite. Si autem non vultis ege
diatur ignis de rhāno. et deuoret cedros
libani. Nūc igī si recte et absq; peccato
constituitis super vos regem abime
lech. et bene egistis cum hierobaal et cuz
domo eius et reddidistis vicem benefi
ciis eius qui pugnauit pro vobis et anis
mam suam dedit periculis. vt erueret
vos de manu madian qui nunc surrex
isti contra domū patris mei. et interfe
cisti filios eius. septuagita viros sup
vnum lapidem et constituitis regem

Judicum

abimelech filium ancille eius super habitores sicutem eo quod frater ut sit. Si ergo recte et absque vicio egistis eum hierobaal et de domo eius hodie letemini in abimelech. et ille letet in vobis. Sina tem puerse. egressus est ignis ex eo et consumat habitatores sicutem et de oppido mello. et devoret abimelech. Que cum dixisset fugit et abiit in bera. habitavitque ibi obmetum abimelech fratris sui. Regnauit itaque abimelech super israel tribus annis. Obitus dominus spiritus pessimum inter abimelech et habitatores sicutem qui ceperunt eum detestari. et scelus imperfectio nis septuaginta filiorum hierobaal et effusionem sanguinis eorum conferre in abimelech fratrem suum. et in ceteros sicutimorum principes qui eum adiuvuerant. Post sueruntque in fidias aduersum eum in summitate montium. et dum illius prestatabantur aduentum. exercabant latrocinia agentes predas de pretereritibus. Nuncatumque est abimelech. Cenit autem gaal filius obed cum fratribus suis et transiit in sicutim. Ad cuius aduentum erecti habitatores sicutem egressi sunt in agros va stantes vineas suasque calcantes. et factis cantantiis choris egressi sunt phanum dei sui et inter epulas et pocula maledicere abimelech clamantem gaal filio obed. Quis est iste abimelech. et que est sicutem ut seruiamus ei. Numquid non est ipse filius hierobaal et constituit principem cebul seruum suum super viros emor patris sicutem. Cur ergo seruiemus ei. Ultimam daret aliquis populorum istum sub manu mea ut auferrem de medio abimelech. Diciturque est abimelech. Congregatus multitudinem et veni. cebule enim pri ceps ciuitatis auditis sermonibus gaal. filij obed iratus est valde. et misit clam ad abimelech nuncios dicens. Ecce galil filius obed venit in sicutim cum fratribus suis. et oppugnat aduersum te ciuitatem. Surge itaque cum populo qui tecum es et lacita in agro et primo mane oriente sole irruere super ciuitatem. Illo autem egrediente aduersum te cum populo suo. fac

ei quod potueris. Surrexit itaque abime lech cum omni exercitu suo nocte et tendit insidias iuxta sicutim in quatuor locis. Egressusque est gaal filius obed et stetit in introitu porte ciuitatis. Surrexit autem abimelech et omnis exercitus cum eo de infidiarum loco. Tunc vidisset populum gaal dixit ad cebul. Ecce de montibus multitudo descendit. Qui ille redit. Umbras montium vides quasi capita hominum. et hoc errore deciperis. Rursumque gaal ait. Ecce populus de umbilico terre descendit et unde cuneus venit per viam quae respicit querum. Qui dixit sebul. ubi est nunc os tuum quo loquaris. quis est abimelech ut seruiamus ei. Nonne hic populus est quem despiciebas. Egregere et pugna haec eum. Abiit ergo gaal expectante sicutim prolo et pugnauit haec abimelech qui persecutus est eum fugientem in urbem copulit. Cedentibusque ex parte eius plurimi versus ad portam ciuitatis. et abimelech sedet in ruina. cebul autem gaal et socios eius expulit de urbe. nec in ea passus est dormiri. Sequenti ergo die egredens est populus in campum. quod cum nunciatum esset abimelech. tulit exercitum suum et divisit in tres turmas. tendens insidias in agris. Cidensque quod egredere populus de ciuitate surrexit et irruit in eo cum cunctis suis oppugnans et obsidens ciuitatem due autem turme palates per campum aduersarios pugabantur. Porro abimelech odiello oppugnabat urbem. quam cepit in terfecti habitatoribus ei. ipsaque destruxit. ita ut sal in ea dispergeret. Quod cum audirent quod habitabat in turre sicutim. ingressi sunt phanum dei sui berith ubi fedus cum eo pepigerat. et ex eo loco nomine accepit. quod erat munitus valde. Abimelech quoque audiens viros turris sicutim piter coglobatos ascendit in monte selmo eum omni populo suo. et arrepta securi prcedit arboris ramum. impositumque ferens humero. dixit ad socios. Quod me vidistis facere. cito facite. Igitur certatim ramos de arboribus prcedentes sequebantur ducem. Qui circundantes praesidiū succedebat

atq̄ ita factū ē vt sumo & igne mille hominū necaretur viti pariter & mulieres habitatoꝝ turris sichez. Abimelech autē inde pñciscens venit ad oppidum thebeo. qđ circundans obſidebat exercitu. Erat autē turris excelsa in media ciuitate ad quā cōfugerāt ſimul viri ac mulieres & oēs principes ciuitat̄ clauſa firmissime ianua. & ſup turris tectum ſtātes p̄ ppugnacula. Ascendensq; abimelech iuxta turrim pugnabat fortiter. et appropinquās oſtio ignē ſupponere ni tebat. Et ecce una mulier fragmē moile de ſup iaciēs illi ſit capiti abimelech. & cōfregit cerebrū eius. Qui rocauit ci to armigē ſuū. & ait ad eum. Euagina gladiū tuū & p̄cute me. ne forte dicaf q; a femina intersectus ſim. Qui iuſſa p̄ficiens intersectit eum. Illo quoq; mox tuo omnes qui cū eo erant de israel. reuerſi ſunt in ſedes ſuas. et reddidit de malū qđ fecerat abimelech cōtra pñm ſuū intersectis ſeptuaginta fratrib; ſuis. Hichimitis quoq; qđ operati erant retributū ē & venit ſup eos maledictio ioathan filii hierobhaal.

X

Oſt abimelech surrexit dux in israel thola filius phua patrui abimelech vir de ysachar q̄ habitauit in ſanir montis eſſraim. & iudicauit isrl viginti & tribū anis. mortuusq; ē ac ſepultus in ſanir. Huic ſuccedit iair galaadites q̄ iudicauit israel p̄ viginti & duos annos. hñs triginta filios ſedētes ſup triginta pullos asinay & princeps 3 triginta ciuitatū q̄ ea nomine eius ſunt appellate anothiair. i. oppida iair vſq; i pñtē diē in tra galaad. Mortuusq; ē iair ac ſepultus in loco cui eſt roca bulū camon. Filij autē isrl peccatis veterib; iūgentes noua. fecerūt malū in cōſpectu dñi. & ſeruierūt idoliꝝ baalim et aſtaroth & dijs ſirie ac ſidonis et moab & filioꝝ āmon & philistiꝝ. dimiserūtq; dñm & nō coluerūt eū. Cōtra quos dñs iratus tradidit eos i manus philistiꝝ & filioꝝ āmon. afflictioꝝ ſunt & veheſter oppreſſi p̄ annos decez & octo oēs q̄

habitabāt trans iordanē in tra ammorrei q̄ eſt in galaad. intantū vt filij ammon iordanē trāſmiſſo valtarēt iudā & beniamin & eſſraim. Afflictusq; ē israel nimis. Et clamātes ad dñm dicerunt. Peccauimus tibi. qđ tereliquimus dominiū deū n̄m & ſeruimus baalim. q̄ bus locutus ē dñs. Nūqd nō egipti & āmorrei filioꝝ āmon & philistiꝝ. ſido nij q̄ & amalech & chanaā oppreſſerunt ros & clamastiō ad me & eruixos de manu eoz. Et tñ reliquisti me & coluisti deos alienos. Idcirco nō addā vtraltra ros liberem. Ite & inuocate deos quos elegisti. Ip̄i ros liberēt in tpe agustie Dixerūtq; filij isrl ad dñm. Peccauim⁹ redde tu nob q̄cqd tibi placet tñ nunc libera nos. Que dicēte oīnia de finib; ſuis alienoꝝ deoꝝ idola. piecerunt & ſeruierūt dño deo q̄ voluit ſup miserijs eoru. Itaq; filij ammō cōclamātes in galaad fixere tentoria. Ptra quos cōgregati filij isrl. in maspha caſtramentati ſunt. Dixerūtq; principes galaad ſinguli ad proximos ſuos. Qui primus ex nobis contra filios ammon ceperit dimicare. erit dux populi galaad.

XI

Uit itaq; illo in tpe iepte galas f adites vir fortiflumus atq; pñgnator filius mulieris meretriſis q̄ natus ē de galaad. Habuit autē galaad vxore de qua ſucepit filios. q̄ poſt q̄ creuerāt eiecerūt iepte dicētes. Hes̄res in domo pñis nostri eſſe nō poteris qđ de adultera matre natus es. Quos ille fugiens atq; deuitans habitauit in terra thob. Congregatiq; ſunt ad eum viri inopes & latrocinantes. & q̄ſi principem ſeq̄banſ. In illis dieb; pugnabāt filij ammō ptra israel quib; acriter inſtantib; prexerūt maiores natu de galaad vt tollerent in auxiliū ſui iepte de terra thob. Dixerūtq; ad eum. Clemi & esto princeps noster. & pugna cōtra filios ammon. Quib; ille reſpondit. Nō ne ros eſtis q̄ odūtis me et eieciſis de domo pñis mei. & nūcveniſis ad me ne celiſtate p̄puliſi. Dixeruntq; principes

Judicium

galaad ad iepthe. Ob hanc igit causam
nunc ad te veninus ut pfecticaris nobis
scum et pugnes pro filios ammon. sicutq dux
omni habitat in galaad. Iepthe quod dis
xit eis. Si vere venisti ad me ut pugne
pro nobis pro filios ammon. tradiderit eos do
minus in manus meas. ego ero tuus pri
ceps. Qui trudiderit ei. Dominus qui hec audit
ipse mediator ac testis est quod nra pmissa fa
ciemus. Abiit itaque iepthe cum principi
bus galaad fecitque eum omnis populus prin
cipem sui. Locutusque est iepthe omnes ser
mones suos coram domino in maspha. Et mi
fit nuncios ad regem filiorum ammon quod ex p
sona sua diceret. Quid mihi et tibi est.
quod venisti pro me ut vastares terram meam.
Quibus ille respondit. Quia tulit israel trans
meam quoniam ascendit de egypto. a finibus arnon
usque ielwae atque iordanem. Nunc ergo cu[m] pace
recede mihi ea. Per quod rursum mada
uit iepthe. et impauit eis ut diceret regi
ammon. Hec dicit iepthe. Non tulit israel
terram moab nec terram filiorum amon sed quoniam
de egypto descendenterunt. abulauitque per so
lititudinem usque ad mare rubrum et venit in
cades. Misitque nuncios ad regem edom dis
cens. Dimitte ut transeat terra tua. Qui
noluit accescere precib[us] eius. Misitque re
gem moab. qui et ipse transiit per terram petre
psit. Mansit itaque in cades et circuib[us] uit
er latere terram edom et terram moab. Ele
nitque ad orientalem plagam terre moab. et
castrametata est trans iordanem arnon. nec
voluit intrare terminos moab. Arnon quod
perfiniatur est terra moab. Misit itaque israel
nuncios ad seon regem amorreorum qui ha
bitabat in eusebo. et directe ei. Dimitte ut
transierit per terram tuam usque ad flumen. Qui et
ipse israel verba despiciens non dimisit eum
transire per terminos suos. sed infinita mul
titudine congregata egressus est contra eum
in iasa. et fortiter resistebat. Tradiditque
eum dominus in manu israel cum omni exercitu
suo et percussit eum et possedit omnem terram
amorreorum habitatorum regios illius et
vniuersos fines eius de arnon usque iel
wae et de solitudine usque ad iordanem.
Dominus ergo deus israel subuerit amor

teum pugnantem cum illum populo suo is
rael. Et tu nunc vis possidere terram eius
Nonne ea quod possedit chamas deus tu
tibi iure debentur. Que autem dominus deus
nisi vitor obtinuit. in nra cedent pos
sessionem. Nam forte melior es balac fi
lio sephor rege moab. aut docere potes
quod iurgatus sit pro israel et pugnauerit con
tra eum quoniam hitauit in eusebo. et viculis ei
et in aroer et villis illius. vel in cunctis
ciuitatibus iuxta iordanem per trecentos anni
nos. Quare tanto tempore nihil super hac re
petitione certasti. Igis non ego peccavi in
te sed tu contra me male agis indicens
mihi bella non iusta. Judicet dominus arbit
huius diei inter israel et filios ammon
Noluitque acquiescere rex filiorum ammon
verbis iepthe quod per nuncios mandauerat.
Factus est ergo super iepthe spus domini et cir
cumiens galaad et manasse. maspha quoque
galaad. et inde transiens ad filios ammon
rotu roulit domino dicens. Si tradideris
filios ammon in manus meas quicunque
primus fuerit egressus de foribus domini
mee. in hiis occurserit revertenti cum
pace a filiis amon. eum holocaustu offerat
domino. Transiitque iepthe ad filios amon
ut pugnaret contra eos quos tradidit do
minus in manus eius percutitque ab aro
er usque dum venias in menites viginti ci
uitates. et usque ad abel quod est vineis constituta
plaga magna nimis. humiliatis sunt fi
lii amon et filii israel. revertenti autem iep
the in maspha domum suam. occurrit ei una
genita filia sua cum timpanis et choeis.
Non enim habebat alios liberos. Quia vi
sa scidit vestimenta sua et ait. Ne me si
lia mihi deceperisti me. et ipsa recepta es.
Aperui enim os meum ad dominum. et aliud sa
cere non potero. Cui illa respondit. Nam mi
si aperuisti os tuum ad dominum. fac mihi quod
cumque volueris es concessa tibi ultione atque
victoria de hostibus tuis. Dicitque ad patrem
Hoc solum mihi praesta quod deprecior. Di
mitte me ut duobus mensibus circummeam
montes. et planam virginitatem meam cum so
dalibus meis. Cui ille respondit. vade. Et di
misit eam duobus mensibus. cumque abiisset cum

socijs ac sodalib⁹ suis. flebat virginita
tē suā in mortib⁹. Expletisq⁹ duob⁹ mē
sibus, reuerſa ē ad p̄tem suū ⁊ fecit ei si
cūt voverat. Que ignorabat virū. Ex
inde mos increvit in israel. ⁊ pluētudo
seruata ē ut post anni circulū oueniant
in vñ filie israel. ⁊ plangat filiā iep̄the
galaadite dieb⁹ quatuor.

XII

Ece aut̄ in effraim orta est sedi
e tio. Nām trāſētēs cōtra aqui
lōnez. dixerūt ad iep̄the. Quas
re vadēs ad pugnā cōtra filios āmō ro
care nos noluit. vt pergeremus tecū.
Igit̄ incendemus domū tuaz. Quib⁹
ille r̄ndit. Disceptatio erat mihi ⁊ pplo
meo ḥ filios āmō v̄hemens. vocauiq⁹
ros vt p̄beretis mihi auxilium. ⁊ facere
noluitis. Qd̄ cernēs. posui aiam meā
in manib⁹ meis trāſiwig ad filios āmō
⁊ tradidit eos dñs i man' meas. Quid
cōmerui. vt aduersum me cōsurgatis i
pliū. Elocatis itaq⁹ ad se cūctis viris de
galaad pugnabat ḥ effraim. Mercusse/
rūtq⁹ viri galaad effraim. qz dixerat. su
gitiuus ē galaad de effraim. ⁊ habitat i
medio effraim ⁊ manasse. Occupaues
rūtq⁹ galaadite vada iordanis p que ef
fraim reuersurus erat. Lunc⁹ venisset
ad eā de effraim nūero fugiēs atq⁹ dixiſ
set obsecro vt me trāſire pmittatis di
cebāt ei galaadite. Nūqd effrateus es.
Quo dicēte. nō sum. interrogabāt eū
Dic ergo seboleth qd̄ interptā spica
Qui r̄ndebat cheboleth eadē lta. spicā
exprimere nō valens statimq⁹ apprehē
sum iugulabāt in ipo iordanis trāſitu.
Et ceciderūt in illo tpe de effraim qdra
ginta uo milia. Judicauit itaq⁹ iep̄the
galaadites israel sex annis. ⁊ mortuus
ē ac sepultus i ciuitate sua galaad. post
hūc iudicauit israel abessan de bethleez.
qui habuit trīginta filios ⁊ totidez fili
as. Quas emittens foras maritis de
dit. et eiusdem nūeri filiis suis accepit
vroxes. introduces in domū suā. Qui
septē ānis iudicauit israel. mortuusq⁹ ē
ac sepultus i bethleē. Lui successit ahia
lon c̄bulonites. ⁊ iudicauit israel decē

ānis. mortuusq⁹ ē ac sepultus in c̄bus
lon. Post hūc iudicauit israel abdō fi
lius bæbel pharatonites q̄ habuit qdra
ginta filios ⁊ trigita ex eis nepoteſ ascē
dentes sup septuaginta pullos aſinaz.
⁊ iudicauit israel octo annis. mortuus
q̄ ē ac sepultus in pharato terre effra
im in monte amalech.

XIII

Uſumq⁹ filij isrl̄ fecerūt ma
r lum in conspectu dñi q̄ tradi
dit eos in manus philistinorū
q̄draginta annis. Erat autē qdam vir
de saraa ⁊ de stirpe dan noīe manue ha
bens vroxē sterile. cui apparuit āgelus
dñi. ⁊ dixit ad eā. Sterilis es ⁊ absq⁹ li
beris sed cōcipes ⁊ pies filiū. Cauē er
go ne bibas vñū ac ficerā. nec immun
dū quicq⁹ comedas qz cōcipes ⁊ pies fi
liū. cuius non tanget caput nouacula.
Erit enim nasareus dei ab infancia sua ec
ex matris vtero. ⁊ ipse incipiet liberare
israel de manu philistinorū. Que cū ve
nisset ad maritū suū dixit ei. Uſit dei ve
nit ad me habens vultū angelicū. terri
bilis nimis. Quem cū interrogassem
q̄s ēēt ⁊ vñ venisset et quo noīe vocare
tur. noluit mihi dicere. sed b̄ r̄ndit. Ec
ce cōcipes ⁊ paries filiū. Cauē ne vñ
bibas nec ficerā ⁊ ne aliquo rescaris im
mūdo. Erit em̄ puer nasareus dei ab i
fancia sua ⁊ ex vtero matris sue vſq⁹ ad
diem mortis sue. Orauit itaq⁹ manue
dominuz ⁊ ait. Obsecro domine vt vir
dei quem misisti veniat iterum ⁊ doceat
nos quid debeamus facere de puero q̄
nasciturus est. Exaudiuitq⁹ domin⁹ de
p̄cantem mane ⁊ apparuit rursum an
gelus domini vrox̄ eius sedenti i agro.
Manue aut̄ maritus eius nō erat cum
ea. Que cum vidisset angelum festina
uit ⁊ cucurrit ad virum suū. nuncias
uitq⁹ ei dicens. Ecce apparuit mihi vir
quem ante viderā. Qui surrexit ⁊ secu
tus est vroxem suā. veniensq⁹ ad virum
dixit ei. Tu es q̄ locutus es mulieri. Et
ille respōdit. Ego suz. Lui manue. q̄n
inquit ſimo tuus fuerit expletus quid
vis vt faciat puer. aut a q̄ se obſeruare

Judicum

debet. **D**ixitq; ágelus dñi ad manue. Ab oib; q; locutus sum vrori tue abstineat se. et q;cd ex vinea nascit nō comedat. vinū et sicerā nō bibat. nullo rescatur immūdo. et qd ei p̄cepi i pleat atq; custodiat. **D**ixit itaq; manue ad ágeluz dñi. Q;bscro te v; acq;escas p̄cibo me, is. et faciem? tibi hedū de capris. **L**ui r̄dit ágelus. Si me cogis nō comedam panes tuos. si aut̄ vis holocaustū face re. offer illud dño. Et nesciebat manue q; ágelus dñi eēt. **D**ixitq; ad eū. Qd ē tibi nomē vt si fmo tuus fuerit explet? bonorem? te. **L**ui ille r̄ndit. **L**ur queris nomē m̄nū qd est mirabile. **T**ulit itaq; manue hedū de capris et libamēta. et posuit su; petrā offerēs dño q; facit mirabilia. **T**pe ait et vror eius intuebantur. **C**ūq; sc̄ederet flāma altaris in celū aī gelus dñi piter i flamma ascēdit. Qd cū vidisset manue et vror ei?. pni cecide rūt in terrā. et vltra eis nō apparuit angelus dñi. **S**tatimq; intellect manue ágelū dñi eēt. et dixit ad vrorē suā. O or te moriemur. q; vidim? dñm. **L**ui r̄ndit mulier. Si dñs nos vellet occidere de manib; n̄tis holocaustū et libamenta nō suscepisset. nec ostēdisset nobis hec oia. neq; ea q; sunt ventura dixisset. **P**erit itaq; filiū. et vocauit nomē ei? sam son. **R**eruitq; puer. et benedixit ei dñs ce pitq; sp̄us dñi esse cū eo in castris dan. inter saraa et estabol.

XIII

Escendit ergo samson in thā, nata vidēsq; ibi mulierē de filiab; philistijm. ascēdit et nūcia uit p̄t̄ suo et m̄ti sue dicēs. Clidi mulierem i thānnata de filiab; philistinor. quā qso ut mihi accipias vrorē. **L**ui dixerūt p̄t̄ et m̄ti sua. Nūqd nō ē mulier in filiab; fratrū tuor et in om̄i p̄plo tuo. q; vis accipe vrorē de philistijm qui incircūcisi sunt. **D**ixitq; samson ad patrem suū. Hāc mihi accipe. quia placuit oculis meis. **P**arētes aut̄ eius nesciebat q; res a dño fieret et quereret occasiones p̄ philistijm. Eo em̄ tpe philistijm dominabāt israeli. **D**escedit itaq; samson

cū p̄fe suo et m̄te in thānata. **L**unc v; nūscent ad vineas oppidi apparuit satulus leonis seutis et rugiēs et occurrit ei. **I**rruit aut̄ sp̄us dñi in samson. et diligēceravit leonē q;li hedū in frusta decerp̄ret nihil omnino hñs in manu. et h̄ p̄t̄ et m̄ti noluit indicare. **D**escenditq; et locutus ē mulieri q; placuerat oculis ei?. Et post aliquā dies reuertēs ut acciperet etā declinavit ut videret cadauer leonis. **E**t ecce examen apū in ore leonis erat. ac fauus mellis. **Q**uē cū sumpfisset in manibus. comedebat in via venientiq; ad p̄tem suū et m̄tem dedit eis p̄t̄ qui et ipi comederūt. nec iñ eis voluit indicare q; mel de corpore leonis assūmperat. **D**escendit itaq; p̄t̄ ei? ad mulieres et fecit filio suo samson p̄uiū. **S**ic ei iuuenes facere p̄sueuerant. **L**ū ergo cives loci illi? vidissent eū. dederūt ei soldales triginta q; eēnt cum eo. **Q**uib; locut? est samson. **P**rononā vob; pbleuma. qd si solueritis mihi intra septē dies cōuiuij daly vob; triginta sindones et totidē tunicas. **H**in aut̄ no potuerit soluere. vos dabit mihi triginta sindones et eiu; sfē nūeri tunicas. **Q**ui r̄nde rūt. ppone nob; pbleuma ut audiamus dixitq; eis. **D**e p̄medēte exiuit cibis. et de forti egrella e dulcedo. **N**ec potuerit p̄tres dies p̄positōm soluere. **L**unc adesset dies septim? dixerūt ad vrorē samson. Blādire viro tuo. et suade eive indicet tibi qd significet pbleuma qd si facere noluerit. incēdem? te et domū patris tui. An idcirco vocasti nos ad nūptias ut spoliaret. **Q**ue fundebat apd samson lacrimas et seq̄baſ dices. **O**dis me et nō diligis. idcirco pbleuma qd p̄ posuisti filijs p̄pli mei nō vis mihi expōnere. At ille r̄ndit. **S**ki meo et m̄ti nō lui dicere. et tibi idicare potero. **S**eptē igit diebus cōuiuij flebat cū eū. tandemq; die septio cū ei eēt molesta exposuit. **Q**ue statim indicauit ciuib; suis. **E**t illi dixerūt ei die septio aī solis occubitū qd dulcius melle. et quid fortius leone. **Q**ui ait ad eos. **S**i non grassetis in vi

tula mea nō intueris positionem
meā. Irruit itaq; in eū spūs dñi de scē
ditq; aschalonē. et p̄cussit ibi triginta vi
ros q̄rū ablatas vestes dedit his q̄ pro
bleuma soluerat. Iratusq; nimis ascē
dit in domū p̄tis lui. vxor aut̄ eius acce
pit maritū vnu de amicis ei? et p̄nubis.

Ost aliqtulū q̄nt t̄pis XV

p cū dies triticee messis instarēt
venit samson inuisere volens
vxore suā. et attulit ei hedūm de capris.
Lūq; c. biculū ei? solito vellet intrare.
prohibuit illuz p̄t illius dicēs. Putani
q̄ odissēs eā. et ideo tradidi illam amico
tuo. Sed habet sororē q̄ iunior et pul
cior illa est. sit tibi p ea vxor. Qui sam
son r̄ndit. Ab hac die nō erit culpa ī me
p̄tra philisteos. Faciā em̄ vobis mala.
Perrexitq; et cepit trecentas vulpes.
caudasq; eaz iūrit ad caudas. et faces li
gauit in medio. quas igne succēdēs dis
misit ut huc illucq; discurrenter. Que
statim prererūt in segetes philistinorū.
Quib; succēsis et p̄portate iam fruges
et adhuc stātes ī stipula cōcremate sunt
instantū ut vineas q̄z et oliueta flāma
cōsumeret. Dixerūtq; philistijm. Quis
fecit hanc rem. Quib; dictū ē. Sam
son gener thānatei. q̄r tūlit vxorē eius
et alteri tradidit. Iec opatus ē. Ascende
rūt philistijm. et cōbusserūt tam mulie
rem q̄ p̄m eius. Quib; ait samson.
Iacet hec feceritis. tū adhuc ex vobis ex
petam vltionē et tūc quiescam. Percus
sūtq; eos ingenti plaga. ita ut stupētes
suram femori imponerēt. Et descendēs
habituuit in spelūca petre etham. Igit
ascendentes philistijm ī terrā iuda. ca
strametati sunt in loco qui postea voca
tus ē lechi. i. maxilla vbi eoꝝ fūsus ē ex
ercit. Dixerūtq; ad eos de tribu iuda.
Cur ascendistis aduersum nos. Qui
r̄nderūt. Et ligemus samson vnum?
et reddamus ei q̄ in nos opatus ē. Des
cenderūt ergo tria milia viroꝝ de iuda
ad specum silicis etham. Dixerūtq; ad
samson. Nescis q̄ philistijm imperent
nobis. Quare hoc facere voluisti. Qui

bus ille ait. Sicut fecerūt mihi. sic fe
ci eis. Ligare inquit te venimus et tra
dere in manū philistinorū. Quibus sam
son. iurate ait et spondete mihi q̄ nō oc
cidatis me. Dixerūt. Nō te occidemus
sed vincū trademus. Ligauerūtq; euz
duobus nouis fūribus et tuleūt euz de
petra ethani. Qui cūrenset ad locum
maxille. et philistijm vociferates occur
rissent ei. irruit spūs dñi in euz. et sicut
solent ad ardorem ignis ligna cōsumi.
ita vincula q̄bus ligatus erat. dissipata
sunt et soluta. Inueniātq; maxillam. i.
mandibulā a fini q̄ iacebat arripiens. is
terfecit in ea mille viros et ait. In ma
xilla astini in mandibula pulli astinarūz
teleui eos et p̄cessi mille viros. Conq;
hec verba canēs p̄plessit. piecit mādibulā
lā de manu et vocavit nomē loci illius
ramathlechi qđ interpretat eleuatio ma
xille. Hicēsq; valde. clamauit ad dñm
et ait. Tu deduli in manu fui tui salutē
hāc maximā atq; victoriā. et enītī mos
tior. incidamq; in manus incircūcisorū.
Aperuit itaq; dñs molarē tentē ī ma
xilla astini et egressē sunt ex eo aq;. Qui
bus haustis refocillauit spūm et vires
recepit. Idcirco appellatū ē nomē loci
illius fons inuocātis ī maxilla. vscū un
p̄item diem. Judicauitq; israel in dies
bus philistijm viginti annis. XVI

Hic q̄z in gaçā. et vidit ibi mu
rierem meretricē. ingressusq; ē
ad eā. Qđ cuꝝ audirent philis
tijm et percrebūsset apud eos intrasse
vrbem samson. circūcederūt cū positis
in porta ciuitatis custodibus. et ibi tota
nocte cū filētio p̄stolātēs ut facto mane
exeūtem occiderēt. Dormiuit aut̄ sam
son vscū ad mediū noctis et unde cōsuri
gens apprehēdit ambas porte fores cū
postibus suis et sera. impositisq; hume
ris suis portauit ad verticem montis
q̄ respicit hebron. Post hec amauit mu
rierem que habitauit in valle soreth. et
vocabatur dalila. Cenerūtq; ad eam
principes philistinorum. atq; dixerunt.
Decipe eū et disce ab illo in quo habeat

Judicium

tantā fortitudinē, et quō eū supare va-
leamus et vincitū affligere. Qd si fece-
ris dabim⁹ cibi singuli mille centū ar-
gentos. Locuta ē ḡ dalila ad samson.
Dic mihi obsecro in quo sit tua maria
fortitudo et qd sit quo ligat⁹ erūpere ne
qas. Cui rñdit samson. Si septē nerui
ceis funib⁹ necdū siccis et adhuc humē
tib⁹ ligatus fuero. infirmus ero ut cete-
ri hoies. Attulerūtq; ad eaz satrape phi-
listinor⁹ septē funes ut dixerat. quibus
vinxit eū latentib⁹ apud se infidijs et i
cubiculo finem rei expectantibus. Cla-
mavitq; ad eū. Philistinum sup te sam-
son. Qui rupit vincula quomodo si rū-
pat quis filiū de stupra tortū sputamis-
ne cū ardore ignis acceperit et nō est co-
gnitum i quo esset fortitudo eius. Dis-
xitq; ad eū dalila. Ecce illufisti mihi et
falsum locutus es. Saltem nūc indi-
ca mihi quo ligari debas. Cui ille rñ-
dit. Si ligatus fuero nouis funibus q
nūq; fuerūt in ope. infirmus ero et alio
rū hoim similis. Quib⁹ rursus dalila
vinxit euz et clamauit. philistinum sup te
samson. in cubiculo infidijs pparatis.
Qui ita rupit vincula quasi fila telaz.
Dixitq; dalila rursus ad eū. Et quō
decipis me et falsum loqr̄is. Osse de
quo vinciri debas. Cui rñdit samson.
Si inquit septē crines capitis mei cū
licio plexueris et clauū his circūligatu⁹
terre fixeris. infirmus ero. Qd cum se-
cisset dalila. Dicit ad eum. Philistinum
sup te samson. Qui cōsurgens de som-
no extraxit clauū cū crinib⁹ et licio. Dis-
xitq; ad euz dalila. Quō dicis q amas
me cū aim⁹ tuus nō sit meū. per tres
rices mētitus es mihi. et noluiſti dice-
re in q sit maxima fortitudo tua. Cūq;
molesta ēt ei et p multos dies iugiter
adhereret spaciū ad qetē nō tribuēs te
fecit aia eius. et ad mortē vſq; lassata ē
Tūc apieſ veritatē rei dixit ad eā. Fer-
rū nūq; ascendit sup caput meū. qz na-
fareus. I. cōsecratus dño sum de vtero
mētis mee. Si rasum fuerit caput me⁹
vni. recedet a me fortitudo mea et defi-

cia. eroq; sicut ceteri hoies. Videsq; il-
la q cōfessus ei ēt omnē animū suum
misit ad principes philistinor⁹ ac māda-
uit. Ascendite adhuc semel. qz nūc mi-
hi aperuit cor suū. Qui ascenderūt. as-
sumpta pecunia quā pmiserant. At illa
dormire eū fecit sup genua sua et i sinu
suo reclinare caput. Clocavitq; tonsorē
et rasit septē crines ei⁹ et cepit abigere
eū et a se repellere. Statim em⁹ de eo for-
titudo discessit. dixitq;. Philistinum sup
te samson. Qui de somno cōsurgēs di-
xit in aio suo. Egrediar sicut ante feci et
me excutiam nesciēs q recessisset ab eo
dñs. Quē cū apprehedissent philistinum
statim eruerūt oculos ei⁹ et duxerūt gagā
vincitū catenis et clausu⁹ in carcere mo-
lere fecerūt. Jamq; capilli eius renasci
ceperāt et principes philistinor⁹ cōuene-
rūt in vnū vt imolarēt hostias magni-
ficas dagon deo suo et epularēt dicen-
tes. Tradidit deus nē inimicū nostrū
samson in manus nrās. Qd etiā ppls
vidēs laudabat deū suū eadēq; dicebat
Tradidit deus noster aduersariū nēm
in manus nostras. qui deleuit terram
nostrā et occidit plurimos. Letatēq; p
cōuiuia sumptis iam epulis p̄ceperit
vt vocaretur samson. et ante eos lude-
ret. q adductus de carcere ludebat āte
eos. fecerūtq; eū stare inter duas colū-
nas q dixit puero regenti ḡ resūs suos
Dimitte me vt tangā colūnas qb̄ oīs
imminet domus. et recliner super eas et
paululū requiescam. Domus aut̄ erat
plena viroz ac muliez. et erant ibi oēs
principes philistinoruz. ac de tecto et so-
lario circiter tria milia vtriusq; sexus
spectantes ludentem samson. At ille in
uocato domino ait. Domine deus met-
us memēto mei. et redde mihi nūc for-
titudinē pristinam deus meus vt vlcis-
scar me de hostib⁹ meis. et p amissione
duoz luminū vñā vltionē recipiaz. Et
apprehendēs ambas colūnas qb̄ innis-
tebas domus. alterāq; eaz tertia et als-
teram leua tenēs ait. Moriatur anima
mea cū philistinum. Concussisq; fortiter

colunis cecidit domus super omnes principes et ceteram multitudinem quibus erat. Multoque plures interfecit moriens quam viuus occiderat. Descendentes autem fratres eius et iuuentu cognatio tulerunt corpus eius, et sepelierunt inter saraam et eschaol in sepulcro patris sui manue, iudicauitque israel viginti annos. XVII

Et itaque eo tempore quodam de monte effraim nomine michas, qui dixit mihi sue. Nille centum argenteos quos separaueras, et super quibus me audiente iuteruera ecce ego habeo et apud me sunt. Cui illa respondit. Unde filius meus dominus. Reddidit ergo eos mihi sue quod dixerat ei. Et secessauit et rorouit hoc argentum dominum, ut de manu mea suscipiat filius meus et faciat sculptile atque conflatile et nunc tradol ille lud tibi. Reddidit igitur eos mihi sue, que tulit ducentos argenteos et dedit eos argentario, ut ficeret ex eis sculptile atque conflatile quod fuit in domo michae. Qui ediculamque in ea deo separauit et fecit ephod et theraphim, id est vestem sacerdotalē et ideo. Impleuitque vni filiorum suorum manus et factus est ei sacerdos. In diebus illis non erat rex in israel sed unusquisque quod sibi reactum videbatur hoc faciebat. Fuit quoque in ipso illo alter adolescens de bethleem iudea ex cognatione eius, eratque ipse leviter et habitabat ibi. Egressusque de ciuitate bethleem, peregrinari voluit per vicumque sibi commodum repisset. Lucus venisset in modum effraim iter facies et declinasset partem in domum michae, interrogatus est ab eo unde venisset. Qui respondit. Levita sum de bethleem iudea et vado ut habite ubi potuero et utile mihi esse prosperero. Dixitque micha. Mane apud me iugis, et esto mihi pater ac sacerdos, datique tibi per annos singulos decem argenteos ac vestem duplarem et que ad vicuum sunt necessaria. Acquieuit et misit apud hominem, fuitque illi quasi unus de filiis. Impleuitque micha manum eius, et habuit puerum sacerdotem apud se, nunc scio dices quod benefaciet mihi deus habenti leviticum generis sacerdotem. XVIII

An diebus illis non erat rex in israel et tribus dan quibus possesse, non sibi ut habitaret in ea. Vnde in illi anno die int' ceteras tribus sorte non accepit. Misericordia ergo filii dan stirpis et familie sue quoniam viros fortissimos de saraam et eschaol ut exploraret terram et diligenter inspiceret. Diceruntque eis. Ita et considerate terram. Qui cum pergentes venissent in monte effraim, et intrassent domum michae requeuerunt ibi. Et agnoscet vos vocem adolescentium leviter, ut etesque illius diversorio, dixerunt ad eum. Quis te huc adduxit. Quid hic agis. Quia vero causam huc venire voluisti. Qui respondit eis. Hec et hec prestitum mihi michas et me mercede conduxerunt sim ei sacerdos. Rogauerunt autem eum ut consideraret dominum et scire posset an propterea itinere properet, et res haec effectum. Qui respondit eis. Ita cum pace. Dominus respicit viam vestram et iter quo pergitis. Euntes igitur quoniam viri venerunt laicos videturque populus hincitate in ea absque vello timore iuxta consuetudinem sidonio rum secutus et quatuor nullum eius penitus resistente, magnarumque opum, et pecunia fidone atque a cunctis hominibus separatum. Reversique ad fratres suos in saraam et eschaol et quicquid egissent sciscitantibus responderunt. Surgite et eamus ad eos. Cuidamus enim terram valde opulentam et riperem. Nolite negligere, nolite cessare. Eamus et possideamus eas, nullus erit labor. Intrabimus ad securos in regionem latissimam, tradetque nobis dominus locus in quo nullus rei est peritura eorum quod significatur in terra. Profecti igitur sunt de cognatione dan, de saraam et eschaol sexcenti viri accincti armis bellicis ascenderentesque menses in cariathiam iudeam, quod locus ex eo tempore castropum dan nomine accepit et est post tergum cariathiam. Inde transierunt in monte effraim. Lucus venisset ad domum michae, dixitque quoniam viri qui primit missi fuerant ad considerandam fratre laicos, ceteris fratribus suis. Hostis quod in domibus istis sit ephod et theraphim et sculptile atque conflatile. Vide te quod vobis placeat. Et cum paululum de-

Judicium

clinassent ingressi sunt domū adolescētis leuite q̄ erat in domo mīrō saluta; uerūq̄ eū verbis pacificis, sexcētū aut̄ viri ita ut erāt armati stabat an̄ ostium. At illi q̄ ingressi fuerāt domuz iuuens sculstile & ephor & theraphim atq̄ oīla tile tollere nitebant. & sacerdos stabat an̄ ostiū sexcētū viris fortissimis haud pcul expectātib⁹. Tulerūt igit̄ q̄ intraue rat̄ sculstile ephor & idola atq̄ cōflatile. Quibus dixit sacerdos. Quid facitis. Qui responderūt. Tace et pone digitus super os tuū veniq̄ nobiscuz vt habeamus te p̄m ac sacerdotem. Quid tibi melius ē vt sis sacerdos i domo vni us viri an i vna tribu & familia i israel. Qd̄ cū audisset acq̄euit sermonib⁹ eorū & tulit ephor & idola ac sculstile & prosectorū ē cū eis. Qui cū p̄getet & an̄ se ire fecissent pūulos ac iumenta. & omne qd̄ erat p̄ciolum iamq̄ a domo mīche ēēnt pcul. viri q̄ habitabant in edib⁹ mīche cōlamātes secuti sunt & post tergū clā mare ceperūt. Qui cū res perissent dixe rūt ad mīcham. Quid tibyvis. Cur clāmas. Qui rñdit. D̄eos meos quos mī hifeci. tulistis & sacerdotē & oia q̄ habeo & dicitis. quid tibi est. Dixerūtq̄ ei filij dan. Laue ne vltra loquaris ad nos et veniant ad te viri aio cōcitati. & ipse cuī oī domo tua peas. Et sic cepto itinere prexerūt. Gidēs aut̄ mīcha q̄ fortiores ū essent. reuersus ē in domum suam. Sexcenti aut̄ viri tulerūt sacerdotem & q̄ supra diximus. reuerūtq̄ in lais ad p̄p̄m q̄fēntē atq̄ secuz. et p̄cesserūt eos in ore gladij. v̄tēm̄q̄ incendio trādiderūt. nullo penitus ferente p̄fiduz. eo q̄ pcul habitarent a fidonet cū nullo hoīm haberēt quicq̄ societaz ac negocij. Erat aut̄ ciuitas sira in regiōe ro ob quā rursum extrūētes hitaueēt i ea. Vlocato noīe ciuitatis dan iuxta vocabulū p̄s sui quē genuerat isrl̄ q̄ prius lais dicebat. Hosuerūtq̄ sibi sculstile zionathan filiū gersan filij moisi ac filios ei sacerdozes in tribu dan v̄sq̄ ad diē captiuitatris sue. Vñ sitq̄ apud eos

idolū mīche omni tempore quo fuit de minimus dei in filo. In diebus illis non erat rex in israel.

XIX

Uit qdā vir leuites hīcas i la-
tere mōt̄ effraim. qui accepit
v̄xorē de bethleem iuda. Que
reliqt̄ eū. & reuersa ē i domū p̄s sui in
bethleē māsitq̄ apud eū q̄tuor mēsib⁹.
Hecutusq̄ ē eāvit suus v̄lēs q̄ recōci
liari ei atq̄ blādiri et secū reducere. hñs
in comitātu puerū & duos asinos. que
suscepit eū & introxit in domuz p̄s
sui. qd̄ cū audiss̄ sacer ei. eūq̄ vidisset
occurrit ei let⁹ & āplexat⁹ ē hoīem. Oīa
fitq̄ gener i domo saceri trib⁹ dieb⁹ eo;
medēs cū eo & bibēs faillarit. die aut̄ q̄r
to de nocte p̄surgēs p̄fici voluit. quē
tenuit sacer. ait ad eū. Gusta p̄i p̄sil
lū panis & p̄forta stomachū & p̄fici
sceris. Hedeētq̄ silac p̄medēt & bibē
rūt. Dixitq̄ p̄ puelle ad genez suum.
Queso te v̄t bodie hic maneras. p̄tq̄
letemur. at ille p̄surgēs cepit velle p̄fici.
Et nihilomin⁹ obnix eū sacer te
nuit & apud se fecit manere. Vane aut̄
facto pabat leuites iter. Qui sacer rur
sum. Obsecro inq̄t yt paululū cibi ca
pias. & assumptis virib⁹ donec increscat
dies. postea p̄ficiaris. Comedēt er
go siml. surrexitq̄ adolescēs vt p̄getet
cū v̄xore sua & puero. Lui rursum locu
tus ē sacer. Cōsidera q̄ dies ad occasus
decliuior sit. & p̄pinquat ad vesper. Oīa
ne apud me etiā hodie & duc letū diē &
cras. p̄fici seris vt vadas i domū tuam
Moluit gener acq̄escere fmonib⁹ ei sed
stati prexit & v̄t h̄ieb⁹ q̄ altero noīe ro
caſ hierlm̄. ducēs secum duos asinos
onustos & p̄cubinā. Jāq̄ aderāt iuxta
iebus & dies mutabat in noctē. Dixit
q̄ puer ad dñm suū. Gleni obsecro de
ciuem⁹ ad v̄rbē iebuseor. & maneam⁹
in ea. Qui rñdit dñs. Nō ingrediar op
pidū gentis alienē q̄ nō ē de filiis isrl̄.
sed trālibo v̄sq̄ gabaa. & cū illuc puene
ro manebim⁹ in ea. aut certe i v̄rbē r̄ma.
Transiēt ḡiebo & ceptū carpebat
iter. occubuitq̄ eis sol iuxta gabaa. q̄ ē

in tribu beniamini. diuerteruntq; ad eas
ut maneret ibi. Quo cū intrasent. se
debāt in platea ciuitatis et null? eos re
cipere voluit hospitio. Et ecce apparuit
hō senex reuersus de agro et de ope suo
vesperi. q; et ipse de monte erat effram et
pergrinus habebat in gabaa. Hocies aut
regionis illi? erat filii gemini. Cieua,
tisq; oculis vidit senex ledetē boiem cū
sarcinulis suis in platea ciuitat; et dixit
ad eū. Cui venis. et q; vadis. Qui r̄ndit
ei. Protecti sum? de bethleem iuda et p
gimus ad locū nēm qui ē in latere mō
tis effram vñ ieram? i bethleem. Et nūc
vadimur ad domū dei nullusq; sub te
cū suū nos vult rec pe. h̄nites paleas et
senū i a finor pabulu. et panē ac vīnū i
meos et acille tue vīsus et pueri q; meci
ē. Aula te indigem? nisi hospitio. Cui
r̄ndit senex. Pax tecum sit. Ego p̄belo
oia q; necessaria sunt. tñi q;lo ne i platea
maneas. Introduxitq; eū in domū suā
et pabuluz a finis p̄buit. ac postq; laueet
pedes suos recepit eos i cōiuinu. Illus
epulatib; et post latore itineris cibo et po
tu reficietib; corpora. venerunt viri ciuita
tis illius filii belial. i. absq; iugo. et circū
dantes domū senis. foras puliare cepe
rūt clamates ad dñm domus atq; dicē
tes. Educ virū q; ingressus ē domū tuā
vt abutamur eo. Egressusq; est ad eos
senex et ait. Nolite fr̄s nolite facere ma
lū b. q; ingressus est hō hospitiū meū et
cessate ab hac stulticia. Habeo filiā vir
ginē et hic hō habet p̄cubinā. educā eas
ad vos vt hūlietia eas et vīam libidi
niē cōpletebas. tñi obsecro ne scelus b; ē
naturā opemī i vīp. Nolebat acq;escere
sermōib; illius. Qd cernēs hō eduxit
ad eos cōcubinā suā. et eis tradidit illus
dendā. Qua cū tota nocte abusi cēnt.
dimiserūt eā mane. At mulier recedē
tib; tenebris venit ad ostiū domus vbi
manebat dñs suus. et ibi corruit. Ora
ne facto surrexit hō et apuit ostiū vt ces
p̄tam expleret viā. et ecce p̄cubina eius
iacebat aī ostiuz sparsis in lumine mas
tib;. Cui ille putans eam quiescere loz

quebat. Surge ut ambulemus. Qua
nihil respondēte. intelligēs q; erat mor
tua. culit eā et imposuit a fino. reueriūs
q; est in domū suā. Quā cū esset ingress
sus arripuit gladium. et cadaver voxis
cū ossib; suis in duodecim p̄tes ac fru
sta cōcidēs misit in oēs terminos ista
el. Qd cū vidissent singuli conchama
bant. Nunq; res talis facta est in iisrael
ex eo die quo ascenderūt patres nostri
de egypto vīz in presens tempus. Fer
te sententiam. et in cōmune decernite
quid factō opus sit.

XX

Gressi itaq; sunt oēs filii israel
e et p̄ter cōgregati q; si vir vñus
de dan vīz bersabee et terra gas
laad ad dñm in maspha. oēs q; anguli
p̄ploz et cūctre trib; israel in ecclesia po
puli dei cōuenierūt q;dradinta milia pe
ditū pugtor. Nec latuit filios bēiamini
q; a cōdūlent filiū isrl in maspha. Int
rogatusq; leuita marit? mulieris i cō
fecit quo tñi scelus p̄petratū ēēt. r̄ndit
Eleni i gabaa bēiamini cōvroxore mea il
lucq; diuerti. Et ecce hocies ciuitat; illi?
circūdederūt nocte domū in q; manebā
volētes me occidere. et vroxē meā incre
dibili furore libidinis vixentes deniq;
mortua ē. Quā arreptā in frusta cōci
di misiq; p̄tes in oēs terminos possessio
nis vīe. q; nūc tñi nephās et tamgrā
de piaculū factū ē in isrl. Adestis oēs fi
lii isrl decernite qd facere tebeat. statq;
ois p̄plos et q;li vñ? hois fīmone r̄ndit.
Nō recedemus in tabernacula nēa. nec
suā quisq; intrabit domū. sed hoc ē gas
baa in cōe faciem?. Decē viri eligant e
centū ex oībo tribub; isrl. et centū de mil
le et mille de decē milib; vt cōportet ex
ercitui cibaria et possimus pugre ē gas
baa bēiamini et reddere ei. p scelere qd
meretur. Conuenitq; vniuersus israel
ad ciuitatem quasi homo vñus eadem
mēte vnoz cōfiliō. et miserunt nūcios
ad oēm tribū bēiamini q; dicerēt. Cui
tñi nephās in vob; reptū ē. Tradite ho
mines de gabaa q; b; flagitiuz p̄petrarūt
vt moriātur. et auferatur malū de israel

Judicium

Qui noluerunt fratribus suorum filiorum israel audire mandatum. sed ex cunctis urbibus quod sortis sue erat conuenerunt in gabaa. ut illis ferret auxilium et dominum universum propter istum dimicaret. Inuenientur sunt vigintiquam milia de beniamin educentium gladios propter hitatores gabaa. quod septingenti erant viri fortissimi ita sinistra ut dextra pliatis. et sic fundis lapides ad certum iacentes ut capillum quod possent percutere. et neque in altera parte ictus lapidis deferret. Cirroq[ue] israel absq[ue] filiis beniamini inuenta sunt quadraginta milia educentium gladios et patorum ad pugnam. quod surgetes venerunt in domum dei. Ihesus in filio. qui ille dicitur atque dixerunt. Quis erit in exercitu regis princeps certamis huius filios beniamini. Quibus r[es]undit dominus. Judas fit duro. Statimq[ue] filii israel surgentes mane castigati sunt iuxta iabaa. et inde procedentes ad pugnam huius beniamini. urbem oppugnare ceperunt. Egressi q[ue] filii beniamini de gabaa occiderunt de filiis israel die illo vigintiduo milia virorum. Rursum filii israel et fortitudine et numero confidentes in eodem loco in qua prius certauerunt. acie direxerunt ita tunc prius ascenderent et fieret coram domino usque ad noctem. consulerentque eum et dicerent. Debemus ultra procedere ad dimicandum huius filios beniamini fratres nostros a nobis. Quiibus ille r[es]undit. Ascendite ad eos. et in die certam. Cumq[ue] filii israel altera die huius filiorum beniamini ad pliū presserint. eruperunt filii beniamini de portis gabaa. et occurserentes eis tanta in illos cede bachi sunt. ut decē et octo milia virorum educerentur filii beniamini. prosternerentur. Quāobrē oīs filii israel venient in domum dei. et sedentes sibi coram domino. Jejunaueruntque die illo usque ad vesperā. et obtulerunt ei holocausta atque pacificas victimas. et super statu suo iterrogauerunt. Et tunc ibi erat larca federis domini. et phinees filius eleasar filius aaron propius domini. Consuluerunt igit[ur] dominum atque direxerunt. Exire ultra debemus ad pugnam huius filios beniamini fratres nostros a noscere. Quibus ait dominus. Ascendite. cras enim tradam eos in manus vestras. Posuer-

runtq[ue] filii israel infidias per circummissum urbis gaaba. et tercias vice sicut semel et bis contra beniamini exercitum produxerunt. Sed et filii beniamini audacter eruserunt de ciuitate. et fugientes aduersarios longius persecuti sunt ita ut vulneraret ex eis sicut prior die et secundo. et cederent per duas semitas vertentes terga quatuorna terebat in bethel et altera in gabaa. atque prosternerent triginta circulum viros. Prostauerunt enim solito eos more cedere. Qui fugā arte simulantes imierunt consilium ut abstraherent eos de ciuitate et quasi fugientes ad supradictas semitas producebant. Deus itaque filii israel surgetes te sedibus suis tetenderunt acie in loco quod vocabatur baalthamar. infidie quod circa urbem erat paulatim se apire ceperunt. et ab occidentali urbis parte procedere. Huius et alia decē milia virorum de universo israel habitatores urbium ad certamia provocabant ingrauatiusque bellū huius filiorum beniamini. et non intellexerunt quod ex omnib[us] parte illis instaret interitus. Percussi que eos dominus in conspectu filiorum israel. et interficerunt ex eis in illo die vigintiquam milia et centū viros. oīes bellatores et educentes gladiis. Filii autem beniamini cum se inferiores esse vidissent. ceperunt fugere. Quid cernentes filii israel tederunt eis ad fugiendum locum ut ad preparatas infidias deueniret quod iuxta urbem posuerat. Qui cum repente de latibulis surrexisserint. et beniamini terga cedentibus daret. ingressi sunt ciuitatem et percusserunt eā in ore gladiis. Signū autem tederat filii israel his quod in infidibus collocauerat ut positi in urbe cepissent. igne accenderent ut ascidente in altū sumo captam urbem demonstrarent. Quid cum cerneret filii israel in ipso certamine positi putauerunt enim filii beniamini eos sugere et instaurare psequebantur. cesis te exercitu eorum viris ut viderunt quasi colunam sumi de ciuitate cōscendere. beniamini quoque respiciens retro cum captā cerneret ciuitatē et flammas. in sublime ferrique prius simulauerant fugam. versa facie fortis resistebat. Quid cum vidissent filii

beniamin. in fugā versi sunt 7 ad viam
deserti ire ceperat. illuc qz eos aduersa-
rijs pseñtib. Sz 7 hi qz vrbē succēde-
rat occurserūt eis. atqz ita factuzē vt ex
vtraqz pte ab hostibz cederent. nec erat
vlla reqes morientiū. Ceciderūt atqz
pstrati iunt ad orientalē plagam vrbis
gabaa. Fuerūt aut̄ qz in eodē loco inter-
fecti sunt decē 7 octo milia viros omnes
robustissimi pugnatores. Qd̄ cūvidis-
sent qz remanserāt de beniamin fugiet̄
in solitudinē. 7 pgebāt ad petrā cui⁹ ro-
cabuluz est remmō. In illa quoqz fuga
palantes 7 in diuerſa tendētes occide-
runt qzqz milia viros. Et cū vltra ten-
derent pscuti sunt eos. 7 interfecerūt
etiam alia duo milia. Et sic factū est vt
omnes qz ceciderāt de beniamin in diuer-
ſis locis essent vigintiqz milia pu-
gnatores ad bella. promptissimi. Reman-
serūt itaqz de omni numero beniamin
qz euadere potuerāt 7 fugere in solitudi-
nem sexcenti viri. sed erūtqz in petra rē
mon mensibz qzqz. Regressi aut̄ filij
israel omnes reliquias ciuitatis a viris
vscz ad iumēta gladio pcesserūt. cūcras
qz vrbes et viculos beniamin vorar flā-
ma consumpsit.

XXI

Grauerāt qz filij isrlī maspha
7 dixerunt. Nullus n̄m dabit
filij beniamin de filiabus suis
vroxē. Cenerūtqz oēs ad domuz dei in
filo. 7 i cōspectu eius sedētes vscz ad re-
spēta leuauerūt vocē. 7 magno v̄lulatu
ceperuntqz flere dicentes. Quare dñe de
us isrl factū ē hoc maluz in pplo tuo vt
hodie vna tribū auferet ex nobis. Alte-
ra aut̄ die diligulo cōsurgētes extrure
runt altare. obtulerūtqz ibi holocausta
7 pacificas victimas 7 dixerunt. Quis
nō ascēdit in exercitū dñi de vniuersis
tribubz isrl. Grādi eſſi iuramēto se cō-
stinerāt cū eēnt i maspha. interfeci eos
qz defūscent. ductiqz pnia filij isrl super
fratre suo bēiamin. ceperūt dicere. Ab
lata ē tribū vna de isrl. Un̄ vroxes acci-
piēt. Qd̄ ēm in cōe iurauimus nō da-
turos nos his filias nrās. Idcirco di-

terūt. Quis ē de vniuersis tribubz isrl
el qui nō ascēdit ad dñm i maspha. Ec-
ce inuēti sunt hitatores iabis galaad
in illo exercitu non fuisse. Eo qz tpe cū
eēnt in filo nullus ex eis ibi reptus est.
Oiserūt itaqz decem milia viros robu-
stissimos 7 pceperūt eis. Ite 7 pcutute
hitatores iabis galaad i ore gladij. tam
vroxes qz puulos eoz. 7 h̄ erit qd̄ obser-
uare debetis. Offie generis masculi-
ni 7 mulieres qz cognouerāt viros inti-
cite virgines aut̄ reseruare. Inuēteqz
sunt de iabis galaad qd̄ringēte virgines
qz nescierāt vīti thorū. 7 adduxerūt eas
ad castra in filo in frā chanaā. Oisert
qz nūcios ad filios beniamin qz erāt i pe-
tra remmō. 7 pceperūt eis vt eas susci-
perēt in pace. Cenerūtqz filij beniamin
in illo tpe. 7 date sunt eis vroxes de fili-
abus iabis galaad. alias aut̄ nō repere
rūt qz fili mō traderēt. Uniuersusqz is-
rael valde voluit 7 egit pniam sup iter-
fectiōe vni⁹ tribū ex isrl. dixerūtqz maio-
res natu. Quid faciem⁹ reliqz qz nō ac-
ceperūt vroxes. Qd̄s i beniamin semie
ciderūt. et maḡ nob cura ingētiqz stu-
dio puidendū est. ne vna tribū teleat ex
isrl. Filias eſſi nrās eis dare nō possu-
mus cōstricti iuramento 7 maledictōne
qz dirim⁹. maledic⁹ qz tederit de filiabz
luis vroxē bēiamin. Ceperūtqz pfiliz
atqz dixerūt. Ecce solēnitas dñi ē in filo
āniuersaria qz sita ē ad septētrionalē vr-
bis bethel. ad orientalē plagā vie qz de be-
thel tēdit ad sichimā. 7 ad meridiē op-
pidi letona. Precepitqz filij bēiamin
atqz dixerūt. Ite 7 latitate in vineis. Cū
qz videritis filias filo ad ducēdos cho-
ros ex more pcedere. erite repēte de vi-
neis et rapite ex eis singuli vroxes fin-
gulas. 7 pgitē in frā bēiamin. Cūqz ve-
nerint patres eaz ac fratres et aduer-
sum ros queri ceperint atqz iurgari dice-
mus eis. Oisere mini eoz. Nō ēm rai-
puerūt eas iure bellanciū atqz victoriū.
sed rogantibz vt acciperent nō dedistis
7 a vestra parte peccatum est. Fecerūtqz
filij beniamin vt sibi fuerat imperatum

ributa numerū suū rapuerūt sibi de his
que ducebant choros uxores singulas
abierūtq; in possessionē suā edificatēs
v̄bes et habitantes in eis. Filii q̄z israe
el reuersi sunt p̄ tribū et familias i taber
nacula sua. In diebus illis nō erat rex
in israel. sed unusquisq; qd̄ sibi rectuz
videbatur hoc faciebat.

Explicit liber iudicium. Incipit liber
Ruth. Capitulum I

¶ diebus

vnius iudicis qñ iudi
ces preerant. facta ē fa
mes in terra. Abiitq;
homo de bethleem iu

davit pegrinaref in regione moabitide
cū uxore sua ac duob; liberis. Ipse ro
cabat elimelech. et uxor eius noemi. et
duo filii alter maalon et alter chelion. ef
fratei de bethleem iuda. Ingressiq; re
gionē moabitidē morabat ibi. Et mor
tuus est elimelech maritus noemi. re
mansitq; ipa cū filiis. Quia accepérunt
uxores moabitidas q̄rū vñarocabatur
orpha. alteraq; ruth. Manserūt ibi de
cem annis et ab mortui sunt. maalon vi
delicit et chelion. remansitq; mulier orba
ta duob; liberis ac marito. Et surrexit
vt in p̄iam p̄geret cū vtraq; nuru sua.
de regiōe moabitide. Audierat eñ q̄ re
spexit dñs poplū suum et dedisset eis
escas. Egressa ē itaq; de loco pegrinatio
nis sue cū vtraq; nuru. et iam in via re
uertēdi posita i terrā iuda. dixit ad eas.
Ite in domū mītis vñe. Faciat robiscū
dñs mīam. sicut fecistis cū mortuis et
mecū. Det robis inuenire requiētī do
mib; viroꝝ q̄s sortiture estis. Et oscu
lata ē eas. Que eleuata voce flere ceper
rūt et dicere. Tecū pgemus ad populū
tuū. Quib; illa rñdit. Reuertimini filie mi. et
abite. Nam eñ senectute confecta suz
nec aptu vinculo cōiugali. Etiā si pos

sem hac nocte cōcipe et parere filios si
eos expectare velitis donec crescāt et an
nos pubertatis impleāt. an̄ eritis v̄tu
le q̄z nubatis. Nolite q̄so filie mi facere
hoc. qz vñā agustia magis me premis. et
egressa est man' dñi ī me. Eleuata igit
voce rursum flere ceperūt. Orpha oculu
lata ē socrū ac reuersa ē ruth adlexit so
ciū sue. Lui dixit noemi. En reuersa
est cognata tua ad poplū suū et ad deos
suos vade cū ea. Que rñdit. Ne aduer
seris mihi vt relinquā te et abeā. Quos
cūq; enim prexeris pergam. et vbi mor
rata fueris zego piter morabor. Popu
lus tuus poplū meus. et deus tuus deus
meus. Que te fra suscepit morientē i
ea moria et ibiq; locū accipiā sepulture.
Hec mihi faciat de et hec addat si nō so
la mors me et te sepauerit. Tidēs g no
emi q̄ obstinato ruth aio decreuisset se
cū pgere. aduersari noluit nec ad suos
vltra reditum persuadere. Profectiq;
sunt simul et penet i bethleem. Quibus
vrbē ingressus velox apud cūctos fama
pererebuit dicebantq; mulieres. Hec ē
illa noemi. Quib; ait. Ne vocetis me
noemi. i. pulcrā. sed vocate me mara. i.
amarā. qz amaritudine valde repleteuit
me oīpotēs. Egressa sum plena et vacu
am reduxit me dñs. Cur ergo vocatis
me noemi quā dñs p̄hiliauit et afflixit
oīpotēs. Venit ergo noemi cum ruth
moabitide nuru sua de fra pegrinatio
nis sue. ac reuersa ē in bethleem. qñ p̄
mū hordea metabant.

II

Rat aut̄ vir elimelech consan
e guine hō potēs et maḡtū opū
noīe woꝝ. Dixitq; ruth moabi
tis ad socrū suā. Si iutes vadā i agz. et
colligā spicas q̄ fuderint man' metetiū
vbi cūq; clemētis in me patris familias
repperero grām. Lui illa rñdit. Glade
filia mi. Abiit itaq; et colligebat spicas
post terga metetiū. Accidit aut̄ vt ager
ille haberet dñm noīe woꝝ. qui erat de
cognatiōne elimelech. Et ecce ipse venie
bat de bethleem. dixitq; messorib;. Do
minus robiscum. Qui respōderūt ei.